

J.P. VODOVOD I KANALIZACIJA D.O.O. ZENICA

PDV broj: 218001040006
ID broj: 4218001040006
Porezni broj: 05000322
Matični – registarski broj subjekta: 43-01-0525-09 (stari broj 1-645)

Transakcijski računi:
199-513-01002124-55 Sparkasse banka d.d.
140-601-00246936-55 Sberbank BiH
134-010-00000111-78 ASA banka
141-801-00078353-28 Bosna Bank International
338-580-22000397-10 UniCredit Bank

16252

Bistua Nuova br. 17 • 72000 Zenica • Centrala: +387 (0)32 209 334 • Informacije +387 (0)32 209 115 • Faks: +387 (0)32 209-359 • info@vikze.ba • www.vikze.ba

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
GRAD ZENICA
SLUŽBA KABINETA GRADONAČELNIKA
n/r Gradonačelnika
72000 ZENICA
Ulica Trg BiH br.6

Broj: 105-12940-1/21ŠS

Datum: 08.10.2021. godine

JASEPKA H

PREDMET: Prijedlog Odluke o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju po kategorijama potrošača - dostavlja se

Poštovani,

Ovim putem Vas obavještavamo da je Nadzorni odbor JP "ViK" d.o.o. Zenica, na 1. konstituirajućoj sjednici održanoj dana, 29.09.2021.godine, razmatrao Prijedlog razvojne prilagodbe tarifa, koji je u okviru materijala pod nazivom: "Problematika održivosti poslovanja Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica u svjetlu realizacije velikih razvojnih projekata s prijedlogom za prilagodbu tarifa", dostavljen od strane Uprave Preduzeća, te je donio Prijedlog Odluke o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju po kategorijama potrošača, broj: 101-12940/21ŠS od 29.09.2021. godine

U prilogu dostavljamo navedeni materijal, zajedno s Prijedlogom Odluke Nadzornog odbora, te molimo da isti razmotrite u vezi sa članom 51. stav (2) Odluke o vodovodu i kanalizaciji ("Službene novine Općine Zenica", broj: 5/11 i 2/12), radi utvrđivanja cijena vode i naknade za kanalizaciju.

Prilog:

- Prijedlog Uprave za prilagodbu tarifa sadržan u materijalu: "Problematika održivosti poslovanja Javnog preduzeća "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica u svjetlu realizacije velikih razvojnih projekata s prijedlogom za prilagodbu tarifa"
- Prijedlog Odluke o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju po kategorijama potrošača, broj: 101-12940/21ŠS od 29.09.2021. godine, koju je donio Nadzorni odbor

S poštovanjem,

VD Direktora

Kovač Emir, dipl.ecc.

DOSTAVLJENO:

- 1 x Naslovu, preporučeno s povratnicom
- 1 x VD Direktora
- 1 x Savjetnik Direktora
- 1 x Služba za kadrovske i opšte poslove
- 1 x Uz Zapisnik Nadzornog odbora
- 1 x a/a

JAVNO PREDUZEĆE «VODOVOD I KANALIZACIJA» d.o.o.
Z E N I C A
Nadzorni odbor

Broj: 101 – 12940/21ŠS
Zenica, 29.09.2021. godine

U skladu sa članom 51. Odluke o vodovodu i kanalizaciji („Službene novine općine Zenica, broj: 5/11; 2/12), na osnovu člana 22. stav 1. alineja (6) Statuta Javnog Preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica („Službene novine općine Zenica“, broj: 5/06, 3/07, 7/07, 1/12 i „Službene novine Grada Zenica“, broj: 3/15 i 6/21), razmatrajući Prijedlog razvojne prilagodbe tarifa, koji je Uprava Preduzeća dostavila u okviru materijala koji je razmatran na prvoj konstituirajućoj sjednici Nadzornog odbora, pod nazivom: „Problematika održivosti poslovanja Javnog preduzeća „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica u svjetlu realizacije velikih razvojnih projekata s prijedlogom za prilagodbu tarifa“, Nadzorni odbor JP „ViK“ d.o.o. Zenica, na 1. konstituirajućoj sjednici održanoj dana, 29.09.2021. godine, donio je

PRIJEDLOG ODLUKE
o utvrđivanju cijena vode i naknade za kanalizaciju
po kategorijama potrošača

Član 1.

Ovom Odlukom se utvrđuje tarifa cijena vode i naknade za kanalizaciju, koju kao komunalnu uslugu, pruža Javno preduzeće „Vodovod i kanalizacija“ d.o.o. Zenica, na području grada Zenica (Cijena – tarifa usluga).

Član 2.

Komunalne usluge iz člana 1. predstavljaju javnu djelatnost, koja obuhvata proizvodnju i distribuciju vode za piće, kao i sakupljanje, odvodnju i tretman otpadnih voda, uključujući i naknadu za fiksni trošak očitavanja, održavanja vodomjera i obračuna.

Član 3.

Cijena – tarifa usluga sadrži:

1. Osnovnu cijenu vode (varijabilna), koja se obračunava – fakturiše mjesečno, na osnovu količine isporučene vode, zavisno od kategorije potrošača, čije su nekretnine priključene na sistem javnog vodosnabdijevanja.
2. Osnovnu cijenu usluge sakupljanja, odvodnje i tretmana otpadnih voda (varijabilna), koja se obračunava – fakturiše mjesečno, na osnovu količine isporučene vode, zavisno od kategorije potrošača, čije su nekretnine priključene na sistem javnog vodosnabdijevanja i/ili kanalizacioni sistem.
3. Fiksni dio osnovne cijene usluga, koji se obračunava – fakturiše mjesečno u fiksnom iznosu, u zavisnosti od kategorije potrošača, a neovisno o isporučenoj količini vode.

Član 4.

Cijena – tarifa usluga iz ove Odluke utvrđuje se za sljedeće kategorije potrošača:

1. Domaćinstva
2. Privreda
3. Povlašteni potrošači

Kategorija potrošača „Domaćinstva“ odnosi se na sve vlasnike ili zakonite korisnike nekretnina namijenjenih stanovanju, ne uključujući izdvojene dijelove nekretnina koje služe poslovnoj aktivnosti, bez obzira da li imaju odvojeni vodovodni priključak ili ne.

Kategorija potrošača „Privreda“ odnosi se na sve vlasnike ili zakonite korisnike nekretnina, koje služe poslovnoj aktivnosti za ostvarivanje dobiti, a koji nisu obuhvaćeni kategorijom Povlaštenih potrošača.

Kategorija potrošača „Povlašteni potrošači“ odnosi se na poslovne prostore koje koriste:

- korisnici koji se finasiraju iz Budžeta
- Kanton i kantonalne institucije
- jedinice lokalne samouprave
- javne ustanove zdravstvene i socijalne zaštite
- javne ustanove predškolskog, osnovnog, srednjeg i visokog obrazovanja te ostale javne odgojno obrazovne ustanove;
- javne ustanove iz oblasti kulture i sporta
- javna udruženja građana, humanitarne i vjerske organizacije

Važeći spisak potrošača, koji pripadaju kategoriji „Povlašteni potrošači“, na prijedlog JP“ViK“d.o.o. Zenica, revidirat će i ažurirati nadležne gradske službe.

Član 5.

Cijena – tarifa usluga, za sve kategorije potrošača, utvrđuje se u iznosima, kako je prikazano u niže navedenoj tabeli, kako slijedi:

Struktura tarife	Način obračuna	Kategorija potrošača	Periodi primjene tarifa			
			01.11.2021. do 31.12.2022.	01.01.2023. do 31.12.2023.	01.01.2024. do 31.12.2024.	01.01.2025. pa dalje
Voda	KM/m ³	Domaćinstvo	0,56	0,62	0,70	0,72
		Privreda	1,38	1,55	1,75	1,80
		Povlašteni	1,10	1,26	1,40	1,42
Kanalizacija	KM/m ³	Domaćinstvo	0,28	0,38	0,54	0,56
		Privreda	1,16	1,40	1,62	1,96
		Povlašteni	0,92	1,14	1,36	1,40
Naknada za fiksni dio	KM/račun	Domaćinstvo	2,99	2,99	2,99	2,99
		Privreda	6,83	6,83	6,83	6,83
		Povlašteni	4,70	4,70	4,70	4,70

Član 6.

Uz cijenu – tarifu usluga iz ove Odluke, posebno se iskazuju: Porez na dodanu vrijednost (PDV), Naknada za iskorištene količine vode (PVNi) i Naknada za zaštitu voda (PVNz), te druge naknade.

Član 7.

Ova Odluka će se objaviti u „Službenim novinama Grada Zenica“, na web stranici Grada Zenica i web stranici JP „ViK“ d.o.o. Zenica.

Ova Odluka se primjenjuje od 01.11.2021.godine.

Stupanjem na snagu ove Odluke, prestaju da važe Odluka o korekciji cijena vode i kanalizacije JP „Vodovod i kanalizacija“ Zenica, broj: 100-3629/04 od 17.12.2004.godine, te Odluka o dopuni Odluke o korekciji cijena vode i kanalizacije JP „Vodovod i kanalizacija“ Zenica, broj: 02-14-9582/13 od 08.05.2013. godine.

**PREDSJEDNIK
NADZORNOG ODBORA**

Korlat Emir
Korlat Emir, dipl.ing.

DOSTAVLJENO:

- 1 x Skupština Preduzeća
- 1 x VD Direktora Preduzeća
- 1 x Savjetnik direktora
- 1 x Uz Zapisnik Nadzornog odbora
- 1 x a/a

J.P. VODOVOD I KANALIZACIJA D.O.O. ZENICA

Bistua Nuova br. 17 • 72000 Zenica • Direkcija: +387 (0)32 209 334 • Informacije +387 (0)32 209 115 • Faks: +387 (0)32 209 359
info@vikze.ba • www.vikze.ba

**PROBLEMATIKA ODRŽIVOSTI POSLOVANJA
JAVNOG PREDUZEĆA "VODOVOD I KANALIZACIJA" d.o.o. ZENICA
U SVJETLU REALIZACIJE VELIKIH RAZVOJNIH PROJEKATA
S PRIJEDLOGOM ZA PRILAGODBU TARIFA**

Zenica, septembar 2021. godine

SADRŽAJ:

UVOD	2
1. OSNOVNE INFORMACIJE O RAZVOJNIM PROJEKTIMA	3
1.1. PROJEKAT "VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA" ZA GRAD ZENICA	3
1.1.1. Cilj projekta	3
1.1.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja	3
1.1.3. Projektne mjere	3
1.1.4. Stanje realizacije	4
1.2. PROJEKAT "SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA U ZENICI"	5
1.2.1. Cilj projekta	5
1.2.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja	5
1.2.3. Projektne mjere	5
1.2.4. Stanje realizacije	6
1.3. PROJEKAT "IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA	9
1.3.1. Cilj projekta	9
1.3.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja	9
1.3.3. Projektne mjere	9
1.3.4. Stanje realizacije	10
1.4. STRUKTURA FINANSIRANJA RAZVOJNIH PROJEKATA – UDIO GRADA ZENICA	10
2. DONESENE ODLUKE I PREUZETE OBAVEZE	11
2.1. PROJEKAT "VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA" ZA GRAD ZENICA	11
2.1.1. Donesene odluke	11
2.1.2. Preuzete obaveze	11
2.2. PROJEKAT "SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA U ZENICI"	11
2.2.1. Donesene odluke	11
2.2.2. Preuzete obaveze	12
2.3. PROJEKAT "IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA	13
2.3.1. Donesene odluke	13
2.3.2. Preuzete obaveze	14
3. FINANSIJSKE OBAVEZE IZ RAZVOJNIH PROJEKATA	15
3.1. PROJEKAT "VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA" ZA GRAD ZENICA	15
3.1.1. Kredit KfW	15
3.2. PROJEKAT "SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA U ZENICI"	16
3.2.1. Finansiranje operativnih troškova Postrojenja za tretman otpadnih voda	16
3.3. PROJEKAT "IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA	16
3.3.1. Kredit EBRD	16
3.3.2. Kredit CEB	17
3.4. UKUPNE FINANSIJSKE OBAVEZE	18
4. UTICAJ RAZVOJNIH PROJEKATA NA FINANSIJSKO STANJE JP VIK ZENICA, PRI TRENUTNO VAŽEĆIM CIJENAMA KOMUNALNIH USLUGA	19
5. UPOREDNI PREGLED VAŽEĆIH CIJENA VODNIH USLUGA U BIH	20
6. PRIJEDLOG ZA PRILAGODBU TARIFA JP "VIK" D.O.O. ZENICA OD 2021. GODINE NADALJE I UTICAJ POVEĆANJA CIJENA	22
6.1. PRIJEDLOG PRILAGODBE TARIFA	22
6.1.1. Uticaj primjene prilagodbe tarifa na visinu mjesečnog računa	22
6.1.2. Projekcija povećanja prihoda JP "ViK" d.o.o. Zenica zbog primjene prilagodbe tarifa	24
6.1.3. Srednjoročni plan korištenja dodatnih finansijskih sredstava prikupljenih primjenom predložene prilagodbe tarifa	25
6.1.4. Uticaj primjene prilagodbe tarifa na poslovanje i finansijsko stanje JP "ViK" d.o.o. Zenica u narednom desetogodišnjem periodu	26
7. ZAKLJUČCI	27

UVOD

Snabdijevanje stanovništva grada i privrednih subjekata pitkom vodom, te sakupljanje i tretman otpadnih voda, spada među najvažnije zadatke lokalne vlasti.

Grad Zenica, ranije Opština Zenica, su u proteklom periodu poklanjali veliku pažnju ovim obavezama, što je dovelo do dobrih rezultata. Operativni dio poslova realiziran je putem JP "ViK" d.o.o. Zenica, koje je u dosadašnjem periodu postavljene zadatke veoma uspješno izvršavalo.

Buduće potrebe i novi zahtjevi, posebno sa stanovišta ekologije, nalažu dalja unapređenja u ovoj oblasti. U skladu s tim, u fazi realizacije su obimna investiciona ulaganja, koja su definisana u tri Megaprojekta i to:

1. Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BIH II, za Grad Zenica
2. Sakupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici
3. Izgradnja regionalnog vodovoda "Plava voda"

Realizacijom ovih Projekata će se znatno poboljšati standardi u ovoj oblasti, zbog čega su oni dobili značajnu međunarodnu podršku, u vidu grantova i kredita s povoljnim uslovima.

Ukupni planirani budžet za ove Projekte iznosi cca 106 miliona KM, od čega su donatorska sredstva cca 54 miliona KM, a kreditna sredstva cca 52 miliona KM.

Donatori i kreditori isplatu sredstava uslovljavaju primjenom odgovarajućih standarda i procedura, što su domaće vlasti prihvatile.

Najveći dio kredita se odnosi na Projekat "Plava voda" i u njegovoj otplati, pored Grada Zenice, učestvuju: Zeničko – dobojski Kanton, Srednjobosanski Kanton, Fond za zaštitu okoliša FBiH te opštine Novi Travnik i Busovača. Opština Travnik će koristiti vodu iz planiranog Regionalnog vodovoda ali prema ranijem dogovoru, ona ne učestvuje u finansiranju kredita.

Iako se najveći dio kredita odnosi na Projekat "Plava voda", ne mogu se zanemariti obaveze koje se odnose na ostala dva razvojna Projekta.

Premda su ovo projekti Grada Zenica, opredjeljenje Grada je da se oni finansiraju iz sredstava JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Skladno navedenom, uslovi poslovanja JP "ViK" d.o.o. Zenica u toku realizacije ovih velikih razvojnih projekata su neuporedivi s onima koji su vladali prije toga.

Imajući u vidu prikazanu vrijednost investicionih Projekata, te uvažavajući činjenicu da trenutna knjigovodstvena vrijednost cijelog preduzeća iznosi cca 48 miliona KM, jasno je da se preduzeće nalazi u fazi intenzivnog razvoja infrastrukture kojom upravlja. Pored toga, izuzetno se je povećao obim i kompleksnost zadataka, koje preduzeće mora riješiti. To je do sada zahtijevalo znatno veći angažman radnika JP "ViK" d.o.o. Zenica, a intenziviranje realizacije navedenih Projekata će zahtijevati razvoj i jačanje ljudskog potencijala preduzeća.

U proteklom periodu, nadležni organi Opštine, odnosno Grada su donosili Odluke o prihvatanju ovih Projekata, te obaveza koje iz njih proizilaze.

Preuzete finansijske obaveze su do sada izvršavane iz dobiti i raspoloživih novčanih sredstava JP "ViK" d.o.o. Zenica ali u narednom periodu one postaju znatno veće i preduzeće ih neće moći izvršavati uz primjenu trenutno važećih cijena usluga. Zbog toga je potrebna prilagodba tih cijena, u skladu s ranije preuzetim obavezama.

Da bi nadležni organi Grada Zenica mogli donijeti odgovarajuće odluke, prezentira se detaljan pregled svakog od navedenih Projekata, finansijska pozicija JP "ViK" d.o.o. Zenica i prijedlog za povećanje cijena usluga JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Za ilustraciju, daje se i uporedni pregled cijena usluga drugih preduzeća iz ove oblasti u BiH.

1. OSNOVNE INFORMACIJE O RAZVOJNIM PROJEKTIMA

1.1. PROJEKAT: „VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA BIH II“ ZA GRAD ZENICA

Ovaj Projekat se finansira iz međunarodnih sredstava, a pored Grada Zenica, istovremeno se realizira i u Gradu Tuzla.

1.1.1. Cilj Projekta

Kako je definisano u projektnom zadatku, glavni cilj ovog Projekta je, "da se pomogne općinama u BiH u cilju održivog razvoja infrastrukture, što će doprinijeti ispunjavanju uslova BiH za sticanje okolišne dozvole Europske unije u srednjoročnom i dugoročnom periodu". Pored toga, definiran je i kao "poboljšanje stanja vodovoda u Gradu Zenici", za kratkoročne mjere aktivnosti.

1.1.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja

Projekat se finansira kreditnim i grant sredstvima koja su obezbjedili Njemačka razvojna banka (KfW) i Švicarski sekretarijat za ekonomske poslove (SECO), a struktura finansiranja je sljedeća:

• Kredit KfW:	4.750.000,00 €
• <u>Grant (ukupno):</u>	<u>6.035.500,00 €</u>
• Ukupna vrijednost investicije:	10.785.500,00 €

Pri tome je struktura grant sredstava sljedeća:

- Grant SECO (osnovne mjere programa):	4.098.000,00 €
- Grant KfW (mjere institucionalnog jačanja)	750.000,00 €
- Grant SECO (sanacija šteta od poplava):	1.187.500,00 €

1.1.3. Projektne mjere

Investicije koje se trebaju izvesti u okviru ovog Programa, zasnivaju se na završnom izvještaju Studije izvodljivosti, koju je izradio Konsultantski konzorcij Dorch/Heis i koji je bio dostupan KfW-u, Zajmoprimcu (Ministarstvo finansija i trezora BiH) i Agencijama za izvođenje projekta (Općine Tuzla i Zenica). Pored toga, realizacija Programa se zasniva i na Sporazumima zaključenim između KfW, Zajmoprimca i Agencija za izvođenje projekta, što je dokumentovano u Zapisniku sa sastanka od 29.12.2012. godine.

Program se sastoji od dvije komponente: Osnovne mjere i Mjere institucionalnog jačanja, a realizacija Osnovnih mjera iz projektnog zadatka podrazumijeva ulaganja u sanaciju, rekonstruiranje i proširenje sistema vodosnabdijevanja. Osnovnim mjerama, za Grad Zenicu je planirana realizacija 10 Komponenti Programa, kako slijedi:

- Komponenta 1: Rekonstrukcija i dogradnja upravne zgrade JP „ViK“ d.o.o. Zenica
- Komponenta 2: Rekonstrukcija vodozahvata, rezervoara i pumpnih stanica, te izgradnja šahtova za formiranje mjernih zona
- Komponenta 3: Izgradnja magistralne vodovodne linije Rezervoar Putovići – gradska vodovodna mreža
- Komponenta 4: Nabavka vodovodnog materijala
- Komponenta 5: Izgradnja telemetrijskog sistema, katodne zaštite, mjerne stanice za hlór i video nadzora.
- Komponenta 6: Nabavka jednog rovokopača i tri kamiona

- Komponenta 7: Nabavka vodomjera i unapređenje sistema očitavanja
- Komponenta 8: Protupoplavne mjere D6-2 i D3, Izgradnja jednog rezervoara i 4 kišna preljeva, Izgradnja vodovodne linije Crkvice – Crkvičko brdo
- Komponenta 9: Rekonstrukcija glavne vodovodne linije u Čajdrašu, Izgradnja distribucione mreže u naselju Grm i spajanje na gradski vodovodni sistem, Izgradnja fekalnog kolektora Podbriježje – Banlozi i Zamjena dijela čeličnog cjevovoda Kruščica – Zenica.
- Komponenta 10: Nabavka jednog putničkog vozila i 3 caddy vozila

U okviru komponente Institucionalno jačanje, koja se finansira sredstvima KfW granta u iznosu 750.000,00 €, preduzeće je dobilo novi Poslovno – informacioni sistem (PIS). Premda su donatori cjelokupna sredstva namijenili za plaćanje konsultanata, preduzeće je pregovorima uspjelo dio tih sredstava preusmjeriti na izradu novog PIS-a.

1.1.4. Stanje realizacije

Na dan 31.07.2021. godine, stanje realizacije potpisanih ugovora je bilo sljedeće:

- Komponenta 1: Realizovano 60 %
Rok završetka radova 30.09.2021. Zbog uticaja pandemije Covid 19, ugovoreni rok završetka radova je produžen za 80 dana.
- Komponenta 2: Realizovano 100 %
- Komponenta 3: Svi radovi završeni 06.12.2020. godine
U toku je period otklanjanja nedostataka (12 mjeseci DNP)
- Komponenta 4: Realizovano 100 %
- Komponenta 5: Realizovano 99 %
Preostali radovi će se realizovati nakon okončanja neophodnih aktivnosti na ugovorima C1 i C8
- Komponenta 6: Realizovano 100 %
- Komponenta 7: Realizovano 100 %
- Komponenta 8: Svi ugovoreni radovi završeni 18.12.2020.
U toku je realizacija dodatnih radova na zahtjev Investitora. Rok završetka dodatnih radova je 31.10.2021. godine.
- Komponenta 9: Realizovano 55 %
U toku realizacije ove Komponente došlo je do izmjene planiranih projektnih mjera, jer Zeničko – dobojski kanton nije dao saglasnost na Izgradnju fekalnog kolektora Podbriježje – Banlozi duž regionalne ceste kojom upravlja.
Rok završetka radova 10.10.2021. godine.
- Komponenta 10: Realizovano 100 %

Ukupna finansijska realizacija cijelog Programa na dan 31.07.2021. godine iznosi cca 90 %.

Važno je napomenuti da su kreditna sredstva u potpunosti iskorištena, te se više ne plaćaju naknade na nepovučena sredstva. To znači, da se svi ugovori koji su u fazi realizacije finansiraju isključivo grant sredstvima.

Tokom 2021. godine se očekuje završetak realizacije cijelog Projekta.

1.2. PROJEKAT: „SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA GRADA ZENICA“

1.2.1. Cilj Projekta

Glavni cilj ovog Projekta je sakupljanje, transport i tretman gradskih otpadnih voda Grada Zenice na ekološki i higijenski prihvatljiv način. Ostvarenje ovog cilja će dati veliki doprinos zaštiti okoliša, naročito rijeke Bosne nizvodno od Zenice, kao i unapređenju životnih uslova stanovnika Zenice.

1.2.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja

Projekat se finansira grant sredstvima koja su obezbjedili Njemačka razvojna banka (KfW) i Švicarski sekretarijat za ekonomske poslove (SECO), uz finansijski doprinos Grada Zenica za mjere urbanog razvoja, a struktura finansiranja je sljedeća:

- Grant KfW (Osnovne mjere Programa): 13.016.616,80 €
- Grant KfW (mjere Institucionalnog jačanja): 500.000,00 €
- Grant SECO (osnovne mjere Programa): 4.750.000,00 €
- Grad Zenica 1.000.000,00 €
- Ukupna vrijednost investicije: 19. 266.696,80 €

Dogovoreno je da će Grad Zenica dati svoj doprinos ovom Projektu finansiranjem realizacije nekih od mjera urbanog razvoja grada (sanacija gradskih bazena ili slično) u iznosu od 1.000.000,00 €.

1.2.3. Projektna mjera

Projekat „Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica“ se također temelji na ranije pomenutoj Studiji izvodivosti iz 2013. godine, dok se obim investicija koje se trebaju izvesti u okviru ovog Programa, zasnivaju na: završnom izvještaju Misije tehničkih eksperata, koju su izradili R. Sarlamanov i Prof. Dr. C. Wittland, datiranom na novembar 2016, a koji je bio dostupan KfW-u, Zajmoprimcu (Ministarstvo finansija i trezora BiH) i Agenciji za izvođenje projekta (Grad Zenica), te na postignutim dogovorima između KfW i Agencije za izvođenje Projekta tokom lokalne procjene Projekta, što je dokumentovano u Zapisniku sa sastanka od 17.11.2016.

Projekat se sastoji od Osnovnih mjera i Mjera institucionalnog jačanja, pri čemu se Osnovne mjere sastoje od dvije osnovne komponente:

- Komponenta 1: Izgradnja kolektora (uz mjeru urbanog razvoja Grada Zenica)
- Komponenta 2: Izgradnja Mehaničko - biološkog postrojenja za tretman otpadnih voda Grada Zenica za 80.000 EBS (PTOV)

U okviru Komponente 1 je planirana realizacija projektnih mjera prikazanih u tabeli br. 1:

Tabela 1: Pregled planiranih projektnih mjera u okviru Komponente 1

Broj projektne mjere	Predmet	Dužina [km]	Prečnik cijevi [mm]
PM broj 2.	Nastavak izgradnje glavnog lijevoobalnog kolektora	4,9	600 - 1.500
PM broj 3.	Nastavak izgradnje desnoobalnog kolektora	2,3	300 - 900
PM broj 4.	Izgradnja novog kolektora u naselju Blatna	1,4	300 - 500
PM broj 5.	Izgradnja novog kolektora "Drinuša/Bojin Vir"	8,9	300 - 400
PM broj 6.	Djelimična sanacija/zamjena odabranih dijelova postojećih glavnih kolektora (LOK i DOK)	2,5	700 - 1.000

Na zahtjev Grada Zenica i JP ViK d.o.o. Zenica, a zbog potrebe izgradnje pristupne saobraćajnice prema poslovnoj zoni Zenica Sjever i nastavka izgradnje vangradske dionice GGM-a, iz Komponente

1 su izdvojene Visokoprioritetne mjere 1 i 2 (VPM). Za ove VPM, izuzetno će se provesti skraćeni tenderski postupak, u skladu s pravilima donatora. Radi se o Visoko prioritetnoj mjeri 1 (uz pristupnu saobraćajnicu prema poslovnoj zoni Zenica Sjever) i Visoko prioritetnoj mjeri 2 (duž vangradske dionice GGM-a).

1.2.4. Stanje realizacije

Rješavanje administrativnih pitanja za ovaj Projekat počelo je u 2016. godini. U skladu s pravilima donatora, u toku 2020. godine proveden je postupak pretkvalifikacije, a nakon toga i međunarodni tenderski postupak za izbor Implementacijskog konsultanta, na kojem je pobijedila kompanija p2mberlin gmbh, Berlin, SR Njemačka, s kojom je ugovor potpisan 15.09.2020. godine. Imajući u vidu da su nadležnosti i osnovni zadaci Konsultanta: izrada Početnog izvještaja, izrada projekata za sve planirane kolektore, priprema svih tenderskih dokumentacija, provođenje pretkvalifikacije i tenderskih postupaka, nadzor nad izvođenjem radova, itd., jasno je da potpisivanje pomenutog ugovora predstavlja stvarni početak ovog Projekta.

U decembru 2020. godine, rješenjem gradonačelnika Zenice, formirana je Jedinica za implementaciju projekta (PIU), koju pored predstavnika iz JP ViK d.o.o. Zenica čine članovi delegirani od strane Grada Zenica. U najosnovnijem, zadatak PIU je upravljati, održavati i implementirati Projekat u skladu sa idejom Projekta, s kojom su se složile nadležne strukture u BiH (Ministarsko vijeće BiH, Vlada FBiH, Uprava Grada Zenica i JP „ViK“ d.o.o. Zenica) na jednoj strani, te KfW i Vlada Švicarske na drugoj strani,

U toku izrade Početnog izvještaja, Konsultant je detaljno analizirao populacijske podatke Grada Zenica, s posebnim osvrtom na sadašnje i buduće korisnike gradske kanalizacione mreže i PTOV. Pored toga, izrađena je projektna dokumentacija s predmjerima radova za planirane kanalizacione kolektore na osnovu kojih je napravljena i ažurna procjena koštanja izgradnje. Ažurni podaci su uspoređeni s podacima navedenim u ranije pomenutom završnom izvještaju Misije tehničkih eksperata iz novembra 2016. godine, te su ustanovljena značajna odstupanja u procjeni koštanja realizacije projektnih mjera i određena odstupanja u broju korisnika gradske kanalizacione mreže.

Procjenom koštanja iz završnog izvještaja Misije tehničkih eksperata iz 2016. godine, a koja je bila osnov za definisanje budžeta Projekta, značajno je potcijenjeno koštanje realizacije planiranih projektnih mjera. U toku izrade Početnog izvještaja, Konsultant je ovu činjenicu prezentirao PIU, te projekt menadžerima donatora (KfW) na način kako je prikazano u tabeli br. 2.

Tabela 2: Usporedba procjena koštanja realizacije Projekta (sve u €)

Br.	Projektna mjera	Misija stručnjaka	Konsultant
1	Izgradnja PTOV 80.000 EBS	10.400.000	13.600.000
2	Nastavak izgradnje glavnog LOK	2.131.533	3.630.000
3	Nastavak izgradnje glavnog DOK	823.077	1.401.700
4	Izgradnja kolektora Blatuša	345.390	588.200
5	Izgradnja kolektora Drivuša - Bojin vir	1.200.000	2.183.000
6	Sanacija postojećih glavnih kolektora	575.000	575.000
10	Mjere urbanog razvoja	1.000.000	1.000.000
11	Prateće mjere	500.000	500.000
12	Konsultantske usluge	1.647.500	2.043.655
13	Nepredviđeni troškovi	644.197	644.197
14	Ukupno	19.266.697	26.165.752
15	Nedostajuća sredstva	6.899.055	

Iz tabele br. 2 se jasno vidi, da su tehnički eksperti 2016. godine značajno potcijenili koštanje izgradnje novih kanalizacionih kolektora. Pored toga, za procjenu koštanja izgradnje PTOV je

korištena kalkulacija 130 € / EBS, dok se stvarna cijena izgradnje ovakvih objekata u našoj regiji kreće u rasponu 170 – 200 € / EBS, na što su predstavnici JP „ViK“ d.o.o. Zenica u proteklim godinama u više navrata napominjali donatore.

Imajući u vidu sve navedeno, trenutni broj priključenih korisnika, planirani obim proširenja gradske kanalizacione mreže, te raspoloživi budžet Projekta, bilo je neophodno donijeti odgovarajuće odluke.

U tom smislu, u cilju racionalizacije Projekta, na prijedlog projekt menadžera donatora i Konsultanta, a uz saglasnost Jedinice za implementaciju Projekta Grada Zenica, donesena je odluka da se u prvoj fazi izgradi PTOV za 70.000 EBS (2 linije po 35.000 EBS) s mogućnošću buduće dogradnje treće linije za postizanje ukupnog kapaciteta od 105.000 EBS. Na ovaj način procijenjena vrijednost koštanja izgradnje PTOV je smanjena na 11.900.000 € ali za realizaciju svih planiranih projektnih mjera još uvijek nedostaje nešto preko 5 miliona €, odnosno 10 miliona KM.

Imajući u vidu da je za donatore izgradnja PTOV neizostavan dio ovog Projekta, jasno je da u okviru raspoloživog budžeta nije moguće izgraditi sve planirane kolektore. Skladno tome, definisana je lista prioriteta, koja je prezentirana na radionici održanoj 19.07.2021. godine. Zbog epidemiološki mjera, radionica je održana kao video konferencija na kojoj su učestvovali predstavnici: Grada Zenica, JP „ViK“ d.o.o. Zenica, KfW, SECO i p2mberlin s lokalnim partnerima. Pored izgradnje samog PTOV, odlučeno je da se prioriteto izgrade sljedeći kolektori:

- Visoko prioriteta mjera 1:

Ovaj kanalizacioni kolektor predstavlja veliki dio produženja glavnog lijevoobalnog kolektora (Projektna mjera br. 2), kojim se vrši odvodnja otpadnih voda najvećeg broja korisnika gradske kanalizacione mreže. Kolektor se priključuje na PTOV, čime se omogućava funkcionisanje samog Postrojenja. Pored toga, već duže vrijeme se planira asfaltiranje saobraćajnice duž trase kolektora, tako da ovaj projekat, osim opravdanosti njegove izgradnje, ima karakter visokog prioriteta. Zbog toga se za realizaciju ovog projekta primjenjuje skraćeni tenderski postupak, u skladu s pravilima donatora.

- Visoko prioriteta mjera 2:

Realizacija ovog projekta je vezana za aktivnosti Zeničko – dobojskog kantona po pitanju rekonstrukcije vangradske dionice GGM. Ovaj kanalizacioni kolektor je dio Projektne mjere br. 5, koja zbog ograničenja budžeta, cijene koštanja i relativno malog broja građana koji će biti priključeni na ovaj kolektor, u ovoj fazi nije ocijenjena kao prioriteta. Međutim, kako bi se izbjeglo raskopavanje rekonstruisane saobraćajnice, planirana je izgradnja dijela Projektne mjere br. 5, u onoj mjeri, u kojoj će se vršiti rekonstrukcija GGM. Zbog učinkovitosti i racionalnosti planirana je direktna dodjela ugovora već izabranom izvođaču radova na rekonstrukciji GGM, a sve u skladu s pravilima i procedurama donatora. Ugovor je spreman za dodjelu ali će njegovo potpisivanje zavisiti od toga, da li će Zeničko – dobojski kanton početi s planiranim radovima. Ukoliko do toga ne dođe, za ovaj projekat će se provesti standardna tenderska procedura s ostalim kolektorima.

- Preostali dio Projektne mjere br. 2:

Radi se o četiri kanalizaciona kolektora i to: tzv. Željezarski kolektor, kolektor kroz poslovnu zonu Zenica – Sjever, kišni preliv br. 6, te spoj s postojećim kolektorom naselja Blatuša. Pored samog povećanja dotoka otpadne vode na PTOV, ovi kolektori su bitni sa stanovišta odvajanja komunalnih otpadnih voda grada Zenice od industrijskih otpadnih voda kompanije Mittal, što je jedan od uslova koje u okviru ovog Projekta Grad Zenica mora ispuniti.

Skladno svemu navedenom, definisan je plan nabavki kako je prikazano u tabeli br. 3:

Tabela 3: Plan nabavki za projekat Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenice (sve u €)

Br.	Projektna mjera	Procjena koštanja
1	Izgradnja PTOV 70.000 EBS	11.900.000
2	Visoko prioritetna mjera 1	2.833.000
3	Visoko prioritetna mjera 2	114.000
4	Preostali dio Projektna mjere br. 2	850.000
5	Mjere urbanog razvoja	1.000.000
6	Prateće mjere	500.000
7	Konsultantske usluge	2.043.655
	Ukupno	19.240.655

Projekat je trenutno u fazi, u kojoj je potrebno implementirati visokoprioritne mjere, te izraditi konačne projektne i tenderske dokumentacije. Prema ažuriranom prijedlogu dinamičkog plana realizacije Projekta, kojeg je Konsultant dostavio KfW-u, Gradu Zenica i JP ViK d.o.o. Zenica, planirani su sljedeći rokovi:

- Visoko prioritetna mjera 1: Tender je objavljen 11.08.2021.
Radovi: 20.12.2021. – 20.12.2022
- Visoko prioritetna mjera 2: Ugovor s Izvođačem spreman za potpis
Početak radova zavisi od aktivnosti ZDK.
- Preostali dio PM 2: 09.02.2022. – 09.12.2022.
- Izgradnja PTOV: 10.04.2022. – 10.04.2024. (+ 12 mjeseci DNP)

1.3. PROJEKAT: „IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA“

1.3.1. Cilj Projekta

Regionalni sistem vodosnabdijevanja Plava Voda ima za cilj, da dugoročno obezbjedi snabdijevanje pitkom vodom gradova i naselja u općinama Travnik, Novi Travnik, Busovača te u Gradu Zenica.

1.3.2. Vrijednost investicije i struktura finansiranja

Projekat se finansira kreditnim sredstvima, koja su obezbjedili Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB). Integralni dio ovog Projekta je i Program poboljšanja finansijskog i operativnog učinka vodovodnih preduzeća učesnika u Projektu (FOPIP), kojeg grant sredstvima finansira Švedska Agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA), a struktura finansiranja je sljedeća:

- Kredit EBRD: 11.000.000,00 €
- Kredit CEB: 11.000.000,00 €
- Grant SIDA: 2.500.000,00 €
- Ukupan budžet projekta: 24. 500.000,00 €

Kamate i glavnice na sredstva zajma će, na osnovu Ugovora o zajmu, plaćati šira grupa učesnika po procentualnom učešću definisanog kreditnog zaduženja, kako slijedi:

- Fond za zaštitu okoliša FBiH:.....25,00 %
- Srednjobosanski kanton:.....7,50 %
- Zeničko – dobojski kanton:.....17,50 %
- Općina Travnik:.....0,00 %
- Općina Novi Travnik:.....6,06 %
- Općina Busovača:.....6,48 %
- Grad Zenica:.....37,46 %

Napomena: Odustajanjem Općine Vitez od projekta, došlo je do proporcionalnog povećanja udjela u kreditnom zaduženju za općine Novi Travnik i Busovača, te za Grad Zenica.

Grant sredstva, koja obezbjeđuje SIDA, će se ravnomjerno rasporediti na četiri lokalne zajednice, učesnice u Projektu (400.000,00 € za osnovne mjere i 100.000,00 € rezerva), te za plaćanje konsultantskih usluga. Pošto je Općina Vitez odustala od projekta, sredstva namijenjena za tu općinu (500.000,00 €) ostaju u rezervi.

1.3.3. Projektne mjere

Kaptirane vode iz izvorišta Plava voda će se transportovati glavnim transportnim cjevovodom do postojećeg rezervoara „Putovići“ u gradu Zenica, a na trasu glavnog transportnog cjevovoda se priključuju odvojeci, koji će služiti za snabdijevanje vodom naselja Dolac na Lašvi i Nova Bila (općina Travnik), te općina Novi Travnik i Busovača.

Skladno tome, osnovne komponente ovog Projekta su:

- Izgradnja Vodozahvata s hlornom stanicom
- Uređenje vodozaštitne zone
- Izgradnja Glavnog transportnog voda Plava voda – Putovići s odvojcima
- Turističko uređenje izvorišta

1.3.4. Stanje realizacije

Iako je 02.07.2019. godine EBRD zvanično proglasio efektivnost kredita kojeg dodjeljuje, tek 29.03.2021. godine, Skupština ZDK donijela je Odluku o dopuni Odluke o prihvatanju kreditnog zaduženja prema Ugovoru o zajmu između Bosne i Hercegovine i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Bosne i Hercegovine i Razvojne banke Vijeća Evrope (CEB) za projekat „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“. Time je, nakon dužeg čekanja, nastavljeno rješavanje administrativnih pitanja, koje prethodi realizaciji Projekta.

Premda Projekat uživa dugogodišnju deklarativnu podršku svih nivoa vlasti i svih učesnika u Projektu, još uvijek nisu donesene sve odluke, koje su neophodne za početak realizacije.

Ovo se naročito odnosi na kredit kojeg daje Razvojna banka Vijeća Evrope (CEB), jer su isključivo tu sadržana finansijska sredstva za troškove eksproprijacije, koja je uslov za ishodenje potrebnih dozvola za gradnju.

Bez obzira što je Projekat, iz navedenih razloga stagnirao u proteklom periodu, u toku 2020. godine završene su neke važne aktivnosti koje prethode realizaciji:

- Sproveden je dvostepeni, otvoreni tenderski postupak za izbor Nadzora nad izgradnjom. Izrađen je Izvještaj o tenderskom postupku s kombiniranom tehničkom i finansijskom evaluacijom, koji još nije objavljen.
- U toku je dvostepeni otvoreni tender sa predkvalifikacijom za izbor Izvođača radova. Završena je evaluacija tehničkih ponuda te su pripremljene bilješke za klarifikacijske sastanke s ponuđačima.
- U toku je jednostepeni otvoreni tender izbor FOPIP Konsultanta. Završena je evaluacija tehničkih ponuda.

U toku 2021. godine se očekuje rješavanje svih administrativnih pitanja i početak realizacije Projekta.

1.4. STRUKTURA FINANSIRANJA RAZVOJNIH PROJEKATA – UDIO GRADA ZENICA

Finansijska struktura sva tri Megaprojekta, koje u oblasti vodoprivrede realizuje Grad Zenica, je prikazana u tabeli br. 4 i u grafikonu br. 1:

Tabela br. 4: Struktura finansiranja razvojnih projekata (Pripadajući dio Grada Zenica)

Br.	Naziv projekta	Iznos u KM		
		Kredit + kamate	Grant	Ukupno
1	Vodosnabdijevanje i odvodnja BiH II	9.819.982,66	11.804.411,97	21.624.394,63
2	Prikupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici	0,00	37.682.383,60	37.682.383,60
3	Izgradnja regionalnog vodovoda "Plava voda"	17.561.597,05	977.915,00	18.539.512,05
	Ukupno	27.381.579,71	50.464.710,57	77.846.290,28

Grafikon 1: Grafički prikaz strukture finansiranja (Pripadajući dio Grada Zenica)

Iz prikazanog se jasno vidi, da je struktura finansiranja ovih velikih i izuzetno bitnih razvojnih projekata, veoma povoljna za Grad Zenicu.

2. DONESENE ODLUKE I PREUZETE OBAVEZE

2.1. PROJEKAT: „VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA BIH II“ ZA GRAD ZENICA

2.1.1. Donesene odluke

Skladno činjenici, da se realizacija programa zasniva na Sporazumima zaključenim između KfW, Zajmoprimca i Agencija za izvođenje projekta, što je dokumentovano u Zapisniku sa sastanka od 29.12.2012. godine., Općinsko vijeće Zenice je 07.05.2013. godine donijelo Zaključak o davanju saglasnosti na Program, kao i davanju saglasnosti na prijedlog Nadzornog odbora JP "ViK" d.o.o. Zenica za uvođenje "naknade za fiksni trošak" u iznosu koji će omogućiti povećanje prihoda za cca 15 %, što je u skladu s uslovom KfW i SECO.

Na osnovu prethodnog Zaključka, načelnik Općine Zenica je 08.05.2013. godine donio Odluku o prethodno opisanoj korekciji cijena JP "ViK" d.o.o. Zenica, koje se primjenjuju od 01.05.2013. godine.

2.1.2. Preuzete obaveze

Realizaciji ovog Programa prethodilo je potpisivanje Odvojenog Sporazuma o Sporazumu o kreditu i Projektu i Sporazumu o finansiranju i Projektu, kojeg su s KfW potpisali načelnici općina Zenica i Tuzla te direktori općinskih vodovodnih preduzeća. Načelnik Općine Zenica i direktor JP "ViK" d.o.o. Zenica su ovaj Sporazum potpisali 22.08.2014. godine i njime su definisane dodatne obaveze za Zenicu.

Naime, u članu 4.2, u Posebnim sporazumima o realizaciji, navedeno je da su dogovoreni planovi prilagodbe tarifa od ključne važnosti, kako bi se postiglo pokrivanje troškova usluga JKP. Za Zenicu su propisane sljedeće obaveze:

- "Prije početka Programa, tj. potpisivanja Konsultantskog ugovora, Općina će povećati tarifne stope za vodu i otpadnu vodu za 15 % svim grupama potrošača. Povećanje tarifa se može kombinovati s uvođenjem fiksnih priključnih stopa radi postizanja istog efekta na obračunati novac."

Napomena: Ovaj uslov je ispunjen uvođenjem naknade za fiksni trošak.

- "Dalje povećanje tarifa za vodu i otpadnu vodu od 11 %, za sve grupe potrošača, sprovede se prije potpisivanja ugovora za izgradnju."

Napomena: Imajući u vidu da je prvi izvođački ugovor iz Programa potpisan 27.11.2017. godine, a da se tarifa za vodu i kanalizaciju nakon 01.05.2013. godine nije mijenjala do danas, ova obaveza nije ispunjena.

2.2. PROJEKAT: „SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA U ZENICI“

2.2.1. Donesene odluke

Projekat „Sakupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici“ se također temelji na Studiji izvodivosti iz 2013. godine, koja je bila osnov i za pokretanje Projekta „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II“ za Grad Zenica. Imajući u vidu da oba Projekta finansiraju KfW i SECO, jasno je da su donatori/kreditori Projekta tretirali kao cjelinu, koja za cilj ima unapređenje čitavog sistema vodosnabdijevanja, odvodnje i tretmana otpadnih voda u Zenici.

Na četvrtoj hitnoj sjednici, održanoj 25.10.2017. godine, Gradsko vijeće Zenica je donijelo Odluku o prihvatanju granta KfW za projekat „Sakupljanje i tretman otpadnih voda Grada Zenica“. Naknadno je Gradsko vijeće donijelo Odluku o prihvatanju i SECO granta.

2.2.2. Preuzete obaveze

U fazi lokalne procjene ovog Projekta, JP "ViK" d.o.o. Zenica je na zahtjev donatora dostavilo sažetke finansijskih izvještaja za poslovne godine: 2013., 2014. i 2015. Donatori su detaljno analizirali finansijsko stanje preduzeća, preuzete kreditne obaveze po Projektu „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II“, buduće kreditne obaveze za Projekat „Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda“, te procijenjene buduće operativne troškove Postrojenja za tretman otpadnih voda (za električnu energiju, upravljanje i održavanje postrojenja i sl).

Na osnovu rezultata te analize, a s ciljem da se JP "ViK" d.o.o. Zenica omogući akumuliranje potrebnih finansijskih sredstava, kojima bi lokalna zajednica finansirala preuzeti dio investicijskih obaveza, postignut je dogovor o postepenom prilagođavanju tarifa. Dogovor je dokumentovan u Zapisniku sa sastanka, kojeg su predstavnici Grada Zenica i predstavnici jednog od donatora (KfW) potpisali 17.11.2016. godine.

Dogovorom, u Zapisniku je definiran sljedeći plan prilagodbe tarifa:

Tabela 5: Tarife za uslugu vodosnabdijevanja (KM/m³)

Vrsta potrošača	2016 1	2017 2	2018 3	2019 4	2020 5	2021 6
Domaćinstva	0,40	0,40	0,56	0,62	0,70	0,72
Institucije	0,80	0,80	1,10	1,26	1,40	1,42
Industrije	1,00	1,00	1,38	1,56	1,76	1,80

Tabela 6: Tarife za uslugu odvodnje otpadnih voda (KM/m³)

Vrsta potrošača	2016 1	2017 2	2018 3	2019 4	2020 5	2021 6
Domaćinstva	0,20	0,20	0,28	0,38	0,54	0,56
Institucije	0,50	0,50	0,92	1,14	1,36	1,40
Industrije	0,70	0,70	1,16	1,40	1,62	1,96

Tabela 7: Tarife fiksnog troška (KM/mjesec)

Vrsta potrošača	2016 1	2017 2	2018 3	2019 4	2020 5	2021 6
Domaćinstva	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00	3,00
Institucije	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70	4,70
Industrije	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00	7,00

Kao i za projekat „Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II“, kojeg finansiraju isti donatori (KfW i SECO), potpisan je Odvojeni Sporazum o Sporazumu o finansiranju i Projektu, između KfW, Grada Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica. Ovaj Odvojeni Sporazum uključuje i SECO grant, a gradonačelnik Grada Zenica i direktor JP "ViK" d.o.o. Zenica su ovaj Sporazum potpisali 17.10.2018. odnosno 15.10.2018. godine.

U članu 5.2 Odvojenog Sporazuma su definisane odredbe koje imaju za cilj omogućavanje operativne i finansijske održivosti poslovanja JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Između ostalog se navodi, da se Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica obavezuju, da će osigurati održivost investicijskih mjera, koje se finansiraju kroz ovaj Projekat. Drugim riječima, donatori zahtijevaju, da se nakon puštanja u rad obezbijedi finansiranje operativnih troškova Postrojenja za tretman otpadnih voda (za električnu energiju, upravljanje i održavanje postrojenja, i sl.). Procijenjeno je, da će iznos tih troškova biti cca 900.000,00 € godišnje.

Dalje se navodi, da je prilagodba tarifa, koja je elaborirana u predocjeni Projekta i koja je dogovorena tokom Misije procjene Projekta u oktobru 2016. godine, presudna za postizanje pokrivenosti troškova usluga koje pruža JP "ViK" d.o.o. Zenica. Skladno tome, ponovo je naglašeno da se prilagodba tarifa treba izvršiti na način, kako je to prikazano u Tabelama br. 5 – 7. Dinamika prilagodbe tarifa je definisana na osnovu preliminarog dinamičkog plana realizacije Projekta.

Konačno, naglašeno je da KfW može odbiti davanje saglasnosti na potpisivanje Konsultantskih ili Izvođačkih ugovora, ukoliko se ne sprovede dogovorena prilagodba tarifa ili ukoliko se ne daju jaki argumenti zašto povećanje tarifa nije realizovano.

Napomena: Obaveza dogovorene prilagodbe tarifa do danas nije ispunjena.

Donatori Projekta pridaju veliki značaj ovoj obavezi, jer od toga zavisi održivost investicija. U tom smislu, kontinuirano se informišu zašto nije došlo do dogovorene prilagodbe tarifa.

JP "ViK" d.o.o. Zenica je donatore sredstava informisalo da preduzeće ostvaruje pozitivne rezultate poslovanja, te da je obezbjedilo dovoljno finansijskih sredstava za održivo poslovanje, uz servisiranje dospjelih kreditnih obaveza. Pored toga, upoznati su i sa socijalno – ekonomskom situacijom u gradu.

Donatori su dostavljeno obrazloženje prihvatili kao argumentovano, imajući u vidu, da su u septembru 2020. godine dali saglasnost na potpisivanje Konsultantskog ugovora za ovaj Projekat, bez postignutog povećanja tarifa. Međutim, nakon potpisa pomenutog ugovora, pitanje povećanja cijena je jedna od tema svakog razgovora s donatorima. To još više dobiva na značaju imajući u vidu veliki iznos novčanih sredstava koja nedostaju za realizaciju svih planiranih projektnih mjera, a koji je mogao biti obezbjeđen primjenom dogovorene prilagodbe tarifa.

2.3. PROJEKAT: „IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA“

2.3.1. Donesene odluke

Prva ideja o Plavoj vodi, kao izvoru vodosnabdijevanja grada Zenice, datira još u 1964. godinu, ali je tada donesena ispravna odluka, te je izgrađen vodovodni sistem Kruščica.

U 80-im godinama prošlog vijeka, ideja Plave vode ponovo je aktuelizirana u cilju dugoročnog rješenje problema vodosnabdijevanja općina Travnik i Zenica. U tom smislu, postignuti su dogovori te zaključeni sporazumi na osnovu kojih su 1990. godine, Skupštine opština Travnika i Zenice donijeli "Odluku o organizovanju Javnog preduzeća Regionalni vodovod "Plava voda" Travnik". Planirano je da ovo Javno preduzeće vodi aktivnosti na realizaciji Projekta, a nakon toga da upravlja sistemom.

Poslije rata, realizacija projekta je nastavljena 2000. godine, a nakon niza aktivnosti, OV Općine Travnik i tadašnje OV Općine Zenica su 2009. godine potpisali "Odluku o usklađivanju statusa, oblika, poslovanja, kapitala Javnog preduzeća/poduzeća Regionalni vodovod "Plava voda" Travnik" i time postali Osnivači ovog preduzeća. Osnivači su iste godine, u funkciji Skupštine preduzeća, usvojili Statut JP RV "Plava voda", koji je na snazi i danas. Skladno tome, u svim Ugovorima o zajmu, JP RV "Plava voda" se definira kao "Projektni entitet".

Imajući u vidu veliki broj učesnika u projektu, u proteklom periodu je donesen veliki broj Odluka, na svim nivoima vlasti, a svoju definitivnu opredijeljenost projektu, Gradsko vijeće Grada Zenica je potvrdilo na 7. Sjednici, održanoj 11.05.2017. godine, donošenjem Zaključka o davanju garancija na zaduženje ZDK po Ugovoru o zajmu zaključenom između BiH i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i BiH i Razvojne banke Vijeća Evrope (CEB), za projekat "Izgradnja regionalnog vodovoda Plava voda".

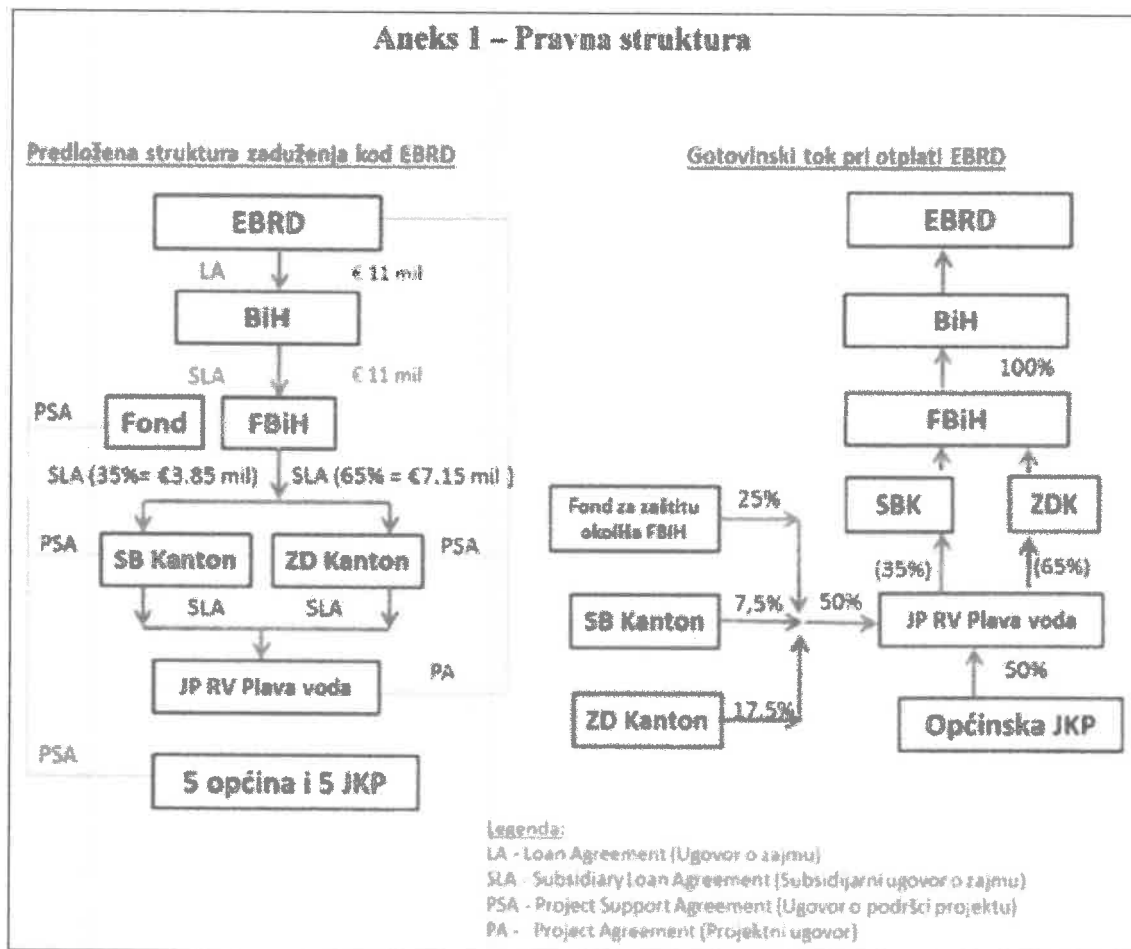
Skladno svim donesenim Odlukama i jednoglasnoj podršci projektu, Gradonačelnik Grada Zenica i načelnici općina Travnik, Novi Travnik i Busovača, su 21.11.2017. godine u Travniku potpisali s Europskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD-om) Ugovor o realizaciji projekta "Plava voda".

Nakon toga, potpisano je više Ugovora i Podugovora između učesnika u projektu.

2.3.2. Preuzete obaveze

Najvažnija obaveza po ovom Projektu je ažurna otplata kreditnog zaduženja. U tom smislu, 2015. godine je definisana Pravna struktura uvjeta zajma EBRD. Svi učesnici u Projektu su tada potpisali dokument kojim je definisan način zaduženja i otplate kreditnih sredstava, kako je prikazano na shemi br. 1:

Shema 1: Shema Pravne strukture uvjeta zajma EBRD

Imajući u vidu sve ranije potpisane ugovore, kreditor (EBRD) je kao uslov za proglašenje efektivnosti kredita zahtijevao potpisivanje i Ugovora o isporuci vode, u formi koja je prihvatljiva za banku. Skladno tome, u maju 2019. godine, zaključen je Ugovor o isporuci vode između, Grada Zenica, JP "ViK" d.o.o. Zenica i JP RV "Plava voda".

Ovim Ugovorom je uređeno servisiranje kredita EBRD i CEB za projekat Regionalnog vodovoda "Plava voda", pripadajućeg dijela kredita odnosno učešće Grada Zenica u povratu zaduženih sredstava. Učešće Grada Zenica u povratu ukupno zaduženih kreditnih sredstava iznosi 8.241.200,00 €, plus troškovi kamata i ostalih naknada.

Članom V predmetnog Ugovora, između ostalog je definisano, da će potreban iznos sredstava na podračun za servisiranje duga transferirati JP "ViK" d.o.o. Zenica, a u slučaju nedostatka sredstava, nedostajući iznos će obezbijediti Grad Zenica.

U članu VII predmetnog Ugovora se navodi, da će Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica zaključiti Ugovor o pružanju komunalnih usluga, koji će uključivati postepeno prilagođavanje tarifa, s ciljem stvaranja pretpostavki da JP "ViK" d.o.o. Zenica postigne punu pokrivenost troškova.

3. FINANSIJSKE OBAVEZE IZ RAZVOJNIH PROJEKATA

3.1. PROJEKAT: „VODOSNABDIJEVANJE I ODVODNJA OTPADNIH VODA BIH II“ ZA GRAD ZENICA

3.1.1. Kredit KfW

Otplata cjelokupnog kredita za ovaj Projekat, u iznosu 4.750.000,00 € ili 9.290.192,50 KM, plus naknade i kamate, prebačena je na teret JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Preduzeće otplaćuje kredit iz tekućih sredstava te iz akumuliranih (oročenih) sredstava. Kredit se otplaćuje 9 godina, u polugodišnjim anuitetima, a prva rata je uplaćena 30.12.2018. godine. S 30.06.2021. godine otplaćeno je 6 polugodišnjih anuiteta. Pored toga, kreditno zaduženje je umanjeno sporazumima, koje je preduzeće 2019. godine potpisalo s Ministarstvom finansija FBiH, na ime naplate sudske presude protiv Vojske FBiH i u vezi realizacije ovog Projekta.

Tabela 8: Pregled stanja kreditnog zaduženja (u KM) na dan 31.07.2021. godine

Kredit KfW - BiH II	Glavnica	Kamate	Anuitet
Iznos kreditnog zaduženja	9.290.192,50	529.790,16	9.819.982,66
Otplaćeno do 30.06.2021.	4.000.394,68	232.369,85	4.232.764,53
Preostalo za otplatu	5.289.797,82	297.420,31	5.587.218,13

Na dan 31.07.2021. godine, JP "ViK" d.o.o. Zenica je imalo 5.152.173,39 KM na žiro računima u bankama, a pored toga je podnijelo opravdane zahtjeve za povrat PDV-a u iznosu 444.366,16 KM, te se može reći, da je preduzeće raspolagalo s 5.625.492,36 KM. Imajući u vidu poslovne rezultate preduzeća, te iznos preostalog kreditnog zaduženja, jasno je da je otplata ovog kredita neupitna, čak i s trenutno važećom cijenom usluge.

Podsjetimo, kreditor/donator je za ovaj projekat zahtijevao povećanje cijena za 11 %, najkasnije od 01.01.2018.

Otplatni plan preostalog kreditnog zaduženja je prikazan u tabeli br. 9.

Tabela 9: Otplatni plan preostalog kreditnog zaduženja (u KM), na dan 31.07.2021. godine

Broj rate	Datum rate	Glavnica	Kamate	Anuitet
1	30.12.2021.	440.813,86	45.756,74	486.570,61
2	30.06.2022.	440.813,86	41.943,71	482.757,58
3	30.12.2022.	440.813,86	38.130,67	478.944,53
4	30.06.2023.	440.813,86	34.317,64	475.131,50
5	30.12.2023.	440.813,86	30.504,59	471.318,46
6	30.06.2024.	440.813,86	26.691,54	467.505,41
7	30.12.2024.	440.813,86	22.878,52	463.692,38
8	30.06.2025.	440.813,86	19.065,45	459.879,31
9	30.12.2025.	440.813,86	15.252,42	456.066,29
10	30.06.2026.	440.813,86	11.439,38	452.253,24
11	30.12.2026.	440.813,86	7.626,35	448.440,21
12	30.06.2027.	440.845,31	3.813,30	444.658,62
UKUPNO		5.289.797,82	297.420,31	5.587.218,13

3.2. PROJEKAT: „SAKUPLJANJE I TRETMAN OTPADNIH VODA U ZENICI“

3.2.1. Finansiranje operativnih troškova Postrojenja za tretman otpadnih voda

Uslov za dodjelu odobrenih grant sredstava je bilo obezbjeđenje održivosti investicijskih mjera koje se finansiraju kroz ovaj Projekat. Drugim riječima, Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica imaju obavezu finansiranja operativnih troškova Postrojenja za tretman otpadnih voda, nakon puštanja u rad.

Tehnički eksperati banke KfW, u svom Izvještaju su procijenili da će ti troškovi iznositi cca 900.000,00 € godišnje. Imajući u vidu, da prema planu realizacije Projekta, period otklanjanja nedostataka na izgradnji PTOV ističe sredinom aprila 2025. godine, nakon tog perioda može se očekivati rad postrojenja u punom kapacitetu i samim tim potreba finansiranja ovih troškova.

To znači, da su godišnji operativni troškovi PTOV, od 2026. godine dalje, procijenjeni na 1.760.247,00 KM, dok je za 2025. godinu potrebno planirati proporcionalni iznos. Kao krajnji korisnik planirane investicije, JP "ViK" d.o.o. Zenica će morati naplatom svojih usluga finansirati operativne troškove PTOV.

3.3. PROJEKAT: „IZGRADNJA REGIONALNOG VODOVODA PLAVA VODA“

3.3.1. Kredit EBRD

Iznos kredita je 11.000.000,00 €, a udio Zenice u otplati ovog kredita iznosi 37,46 % ili 4.120.600,00 €, odnosno 8.059.193,04 KM, plus naknade i kamate.

Ugovorom o isporuci vode, koji je bio uslov za efektivnost ovog kredita, definisano je da otplatu kredita vrši JP RV "Plava voda". Preduzeće je osnovano od strane Općinskih vijeća Travnika i Zenice kao Projektni entitet, čiji je prvi zadatak izgradnja regionalnog vodovoda "Plava voda".

Ugovorom je također definisano, da će potreban iznos sredstava na podračunu, koji je dodijeljen Gradu Zenica, transferirati JP ViK d.o.o. Zenica, a u slučaju nedostatka sredstava nedostajući iznos obezbjedit će Grad Zenica. Faktički, otplata cjelokupnog kredita za ovaj projekat, prebačena je na teret JP "ViK" d.o.o. Zenica. Rok otplate kredita je 3+12 godina, a otplaćuje se u polugodišnjim anuitetima.

Nakon proglašenja efektivnosti kredita, JP "ViK" d.o.o. Zenica je platilo dospjele obaveze, premda s važecom cijenom vodne usluge, otplata ovog kredita nikada nije bila planirana. Imajući u vidu da sredstva za otplatu svakog anuiteta moraju biti na namjenskom podračunu 30 dana prije dospijeca, JP "ViK" d.o.o. Zenica je u julu 2021. godine uplatilo anuitet koji dospijeva 28.08.2021. godine.

Tabela 10: Pregled stanja kreditnog zaduženja (u KM) na dan 31.07.2021. godine

Kredit EBRD - Plava voda	Glavnica	Kamate	Anuitet
Iznos kreditnog zaduženja	8.059.193,10	591.990,67	8.651.183,76
Otplaćeno do 31.07.2021.	19.963,97	230.066,33	250.030,30
Preostalo za otplatu	8.039.229,13	361.924,33	8.401.153,46

Važno je naglasiti da stvarni troškovi otplate ovog kredita veoma zavise od dinamike realizacije Projekta tj. dinamike povlačenja odobrenih kreditnih sredstava. Naime, ugovorom o kreditu je definisano da se plaća 0,50 % naknada na nepovučena sredstva i 1,00 % kamata na povučena sredstva. JP RV "Plava voda" je na zahtjev JP "ViK" d.o.o. Zenica dostavilo Indikativni otplatni plan preostalog kreditnog zaduženja, koji je prikazan u tabeli br 11:

Tabela 11: Indikativni otplatni plan preostalih obaveza kredita EBRD (u KM), na dan 31.12.2020.

Broj rate	Datum rate	Glavnica	Kamate i naknade	Anuitet	Broj rate	Datum rate	Glavnica	Kamate i naknade	Anuitet
1	28.02.2022.	105.125,71	23.049,80	128.175,51	10	28.08.2026.	518.623,28	23.467,70	542.090,99
2	28.08.2022.	174.081,37	22.972,81	197.054,18	11	28.02.2027.	518.623,28	21.205,93	539.829,21
3	28.02.2023.	249.178,40	25.447,22	274.625,61	12	28.08.2027.	518.623,28	18.252,66	536.875,94
4	28.08.2023.	334.654,69	26.674,85	361.329,54	13	28.02.2028.	518.623,28	15.904,44	534.527,73
5	28.02.2024.	434.086,30	28.572,30	462.658,60	14	28.08.2028.	518.623,28	13.109,65	531.732,93
6	28.08.2024.	518.623,28	29.933,37	548.556,66	15	28.02.2029.	518.623,28	10.602,97	529.226,25
7	28.02.2025.	518.623,28	31.808,90	550.432,18	16	28.08.2029.	518.623,28	7.822,57	526.445,85
8	28.08.2025.	518.623,28	28.682,75	547.306,03	17	28.02.2030.	518.623,28	5.301,48	523.924,77
9	28.02.2026.	518.623,28	26.507,41	545.130,69	18	28.08.2030.	518.623,28	2.607,52	521.230,80
UKUPNO							8.039.229,13	361.924,33	8.401.153,46

3.3.2. Kredit CEB

Iznos ovog kredita je također 11.000.000,00 €, pri čemu udio Zenice u otplati i ovog kredita iznosi 37,46 % ili 4.120.600,00 €, odnosno 8.059.193,04 KM, plus naknade i kamate.

Za servisiranje kreditnih obaveza, također se primjenjuju ranije navedene odredbe Ugovora o isporuci vode. Rok otplate kredita je 5 + 15 godina, a otplaćuje se u polugodišnjim ili godišnjim anuitetima. Ovaj kredit još nije efektivan, tako da do sada nije bilo nikvih plaćanja. JP RV "Plava voda" je dostavilo Indikativni otplatni plan i ovog kreditnog zaduženja, koji je prikazan u tabeli br. 12.

Tabela 12: Indikativni otplatni plan kredita CEB (u KM), na dan 31.07.2021. godine

Broj rate	Datum rate	Glavnica	Kamate i naknade	Anuitet	Broj rate	Datum rate	Glavnica	Kamate i naknade	Anuitet
1	25.08.2021.	0,00	40.295,97	40.295,97	21	25.08.2031.	0,00	26.863,97	26.863,97
2	25.02.2022.	0,00	40.295,97	40.295,97	22	25.02.2032.	537.279,55	26.863,97	564.143,52
3	25.08.2022.	0,00	40.295,97	40.295,97	23	25.08.2032.	0,00	24.177,58	24.177,58
4	25.02.2023.	0,00	40.295,97	40.295,97	24	25.02.2033.	537.279,55	24.177,58	561.457,13
5	25.08.2023.	0,00	40.295,97	40.295,97	25	25.08.2033.	0,00	21.491,19	21.491,19
6	25.02.2024.	0,00	40.295,97	40.295,97	26	25.02.2034.	537.279,55	21.491,19	558.770,73
7	25.08.2024.	0,00	40.295,97	40.295,97	27	25.08.2034.	0,00	18.804,78	18.804,78
8	25.02.2025.	0,00	40.295,97	40.295,97	28	25.02.2035.	537.279,55	18.804,78	556.084,32
9	25.08.2025.	0,00	40.295,97	40.295,97	29	25.08.2035.	0,00	16.118,39	16.118,39
10	25.02.2026.	0,00	40.295,97	40.295,97	30	25.02.2036.	537.279,55	16.118,39	553.397,93
11	25.08.2026.	0,00	40.295,97	40.295,97	31	25.08.2036.	0,00	13.432,00	13.432,00
12	25.02.2027.	537.279,55	40.295,97	577.575,51	32	25.02.2037.	537.279,55	13.432,00	550.711,54
13	25.08.2027.	0,00	37.609,57	37.609,57	33	25.08.2037.	0,00	10.745,58	10.745,58
14	25.02.2028.	537.279,55	37.609,57	574.889,12	34	25.02.2038.	537.279,55	10.745,58	548.025,13
15	25.08.2028.	0,00	34.923,16	34.923,16	35	25.08.2038.	0,00	8.059,19	8.059,19
16	25.02.2029.	537.279,55	34.923,16	572.202,71	36	25.02.2039.	537.279,55	8.059,19	545.338,74
17	25.08.2029.	0,00	32.236,77	32.236,77	37	25.08.2039.	0,00	5.372,80	5.372,80
18	25.02.2030.	537.279,55	32.236,77	569.516,32	38	25.02.2040.	537.279,55	5.372,80	542.652,35
19	25.08.2030.	0,00	29.550,38	29.550,38	39	25.08.2040.		2.686,39	2.686,39
20	25.02.2031.	537.279,55	29.550,38	566.829,93	40	25.02.2041.	537.279,55	2.686,39	539.965,94
UKUPNO							8.059.193,20	1.047.695,10	9.106.888,30

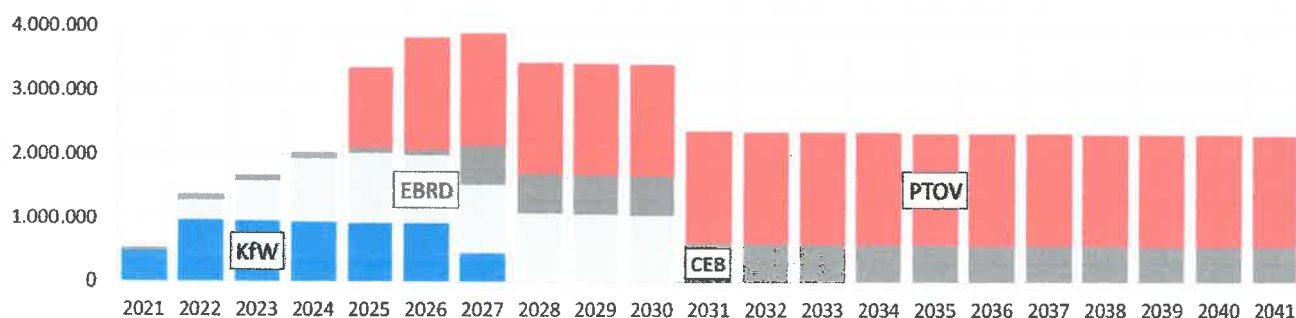
3.4. UKUPNE FINANSIJSKE OBAVEZE

Obim finansijskih obaveza, najjednostavnije se može prikazati godišnjim iznosima odliva novčanih sredstava zbog otplate svih kredita ili budućih operativnih troškova Postrojenja.

Tabela 13: Pregled ukupnih finansijskih obaveza (u KM) po godinama na dan 31.07.2021. godine

Godina	KfW	EBRD	CEB	PTOV	UKUPNO
2021	486.570,61	0,00	40.295,97	0,00	526.866,57
2022	961.702,11	325.229,69	80.591,93	0,00	1.367.523,73
2023	946.449,96	635.955,15	80.591,93	0,00	1.662.997,04
2024	931.197,79	1.011.215,25	80.591,93	0,00	2.023.004,97
2025	915.945,60	1.097.738,21	80.591,93	1.246.841,63	3.341.117,37
2026	900.693,45	1.087.221,68	80.591,93	1.760.247,00	3.828.754,06
2027	444.658,62	1.076.705,15	615.185,09	1.760.247,00	3.896.795,85
2028	0,00	1.066.260,66	609.812,28	1.760.247,00	3.436.319,94
2029	0,00	1.055.672,10	604.439,48	1.760.247,00	3.420.358,58
2030	0,00	1.045.155,57	599.066,70	1.760.247,00	3.404.469,27
2031	0,00	0,00	593.693,90	1.760.247,00	2.353.940,90
2032	0,00	0,00	588.321,10	1.760.247,00	2.348.568,10
2033	0,00	0,00	582.948,31	1.760.247,00	2.343.195,31
2034	0,00	0,00	577.575,51	1.760.247,00	2.337.822,51
2035	0,00	0,00	572.202,71	1.760.247,00	2.332.449,71
2036	0,00	0,00	566.829,93	1.760.247,00	2.327.076,93
2037	0,00	0,00	561.457,13	1.760.247,00	2.321.704,13
2038	0,00	0,00	556.084,32	1.760.247,00	2.316.331,32
2039	0,00	0,00	550.711,54	1.760.247,00	2.310.958,54
2040	0,00	0,00	545.338,74	1.760.247,00	2.305.585,74
2041	0,00	0,00	539.965,94	1.760.247,00	2.300.212,94
Ukupno	5.587.218,13	8.401.153,46	9.106.888,30	29.410.793,63	52.506.053,52

Grafikon 2: Grafički prikaz ukupnih finansijskih obaveza (u KM) po godinama

Iz prethodnog grafičkog prikaza se može vidjeti dinamika i obim odliva novca zbog finansiranja troškova velikih investicionih Projekata. U odnosu na period do 2021. godine, ti troškovi će kontinuirano rasti do 2027. godine, nakon čega će se postepeno smanjivati. Međutim, u svakom slučaju će biti znatno veći nego ikada do sada.

4. UTICAJ RAZVOJNIH PROJEKATA NA FINANSIJSKO STANJE JP "VIK" D.O.O. ZENICA, PRI TRENUTNO VAŽEĆIM CIJENAMA KOMUNALNIH USLUGA

Imajući u vidu da će, pored finansiranja operativnih troškova PTOV, otplata svih kredita biti prebačena na teret JP "ViK" d.o.o. Zenica, neophodno je sagledati obim i uticaj povećanja finansijskog opterećenja na održivost poslovanja preduzeća tokom otplate kredita. Drugim riječima, povećan odliv novca u narednom periodu će imati značajan uticaj na solventnost i likvidnost preduzeća.

Taj uticaj se može prikazati projekcijom novčanih sredstava s kojima će preduzeće raspolagati u narednom periodu, pri važećoj cijeni komunalne usluge.

Već duži niz godina, jedinične cijene usluga vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda JP "ViK" d.o.o. Zenica, su izrazito neekonomske. Međutim, preduzeće kontroliše novčane tokove također naplatom ostalih usluga koje preduzeće pruža, prodajom energije iz MHE Čajdraš, naplatom potraživanja iz ranijeg perioda, te uzevši u obzir i utrošena sredstva amortizacije, preduzeće ostvaruje pozitivan novčani tok tj. dodatan priliv novčanih sredstava u iznosu cca 200.000,00KM godišnje.

Kao početno stanje raspoloživih novčanih sredstava se uvažava iznos od 5.625.492,36KM, što predstavlja sumu iznosa novčanih sredstava koje preduzeće posjeduje na računima u bankama, te iznosa opravdano podnesenih zahtjeva za povrat PDV-a, a sve na dan 31.07.2021. godine.

Sve buduće finansijske obaveze su prethodno prikazane u Tabeli br. 13.

Skladno svemu navedenom, projekcija salda novčanih sredstava za naredni period je takva, kako je prikazano u tabeli br. 14.

Tabela 14: Projekcija salda novčanih sredstava JP "ViK" d.o.o. Zenica, pri trenutno važećim cijenama komunalnih usluga (u KM), po godinama

Godina	Raspoloživa finansijska sredstva na početku godine	Priliv novca	Odliv novca	Saldo novčanih sredstava na kraju godine
		Priliv iz redovnog poslovanja	Otplata 3 kredita + troškovi PTOV	
2021	5.625.492,36	83.333,33	526.866,57	5.181.959,12
2022	5.181.959,12	200.000,00	1.367.523,73	4.014.435,39
2023	4.014.435,39	200.000,00	1.662.997,04	2.551.438,35
2024	2.551.438,35	200.000,00	2.023.004,97	728.433,37
2025	728.433,37	200.000,00	3.341.117,37	-2.412.683,99
2026	-2.412.683,99	200.000,00	3.828.754,06	-6.041.438,05
2027	-6.041.438,05	200.000,00	3.896.795,85	-9.738.233,91

Iz prikazanog se vidi, da će uz važeće cijene komunalnih usluga, a sa preuzetim kreditnim obavezama, JP "ViK" d.o.o. Zenica početkom 2025. godine ostati bez novčanih sredstava, nakon čega bi se minus (teoretski) samo povećavao.

Na osnovu navedenog se može zaključiti, da je za postizanje pune pokrivenosti troškova tj. za obezbjeđivanje održivog poslovanja preduzeća uz servisiranje preuzetih kreditnih obaveza, neophodno usvojiti prilagodbu tarifa tj. povećanje cijene komunalne usluge. Alternativa je, da Grad Zenica pravovremeno preuzme izmirivanje nedostajućih sredstava iz gradskog budžeta.

5. UPOREDNI PREGLED VAŽEĆIH CIJENA VODNIH USLUGA U BIH

U cilju sticanja cjelovite slike, potrebno je ostvariti i uvid u cijene vodnih usluga u nekoliko reprezentativnih gradova u BiH. Skladno tome, prikupljeni su podaci o važećim cijenama od članica Udruženja poslodavaca komunalne privrede FBiH ili s web stranice vodovodnog preduzeća. Pregledom su obuhvaćeni svi gradovi veći od Zenice, kao i oni koji su joj približno uporedivi, pri čemu su pregledom obuhvaćena najbolja vodovodna preduzeća u BiH (Zenica, Tuzla, Banja Luka, Velika Kladuša, Tešanj, Bihać, ...).

Spomenimo da Grad Mostar 12 godina nije imao Vijeće grada, tako da podneseni zahtjev za povećanje cijene usluge za 30 % još nije bio razmatran. Pored toga, pregledom su obuhvaćene i dvije općine s čijih teritorija se Zenica snabdijeva ili će se snabdijevati vodom, Vitez i Travnik.

Tabela 15: Cijene vodnih usluga u nekim gradovima BiH

Br.	Osnovni podaci			Domaćinstva (KM/m ³ bez PDV)			Privreda (KM/m ³ bez PDV)			Izvor podatka
	Naziv JKP	Grad	Kriterij potrošnje	Voda	Kanalizacija	Fiksno (KM)	Voda	Kanalizacija	Fiksno (KM)	
1	JKP "ViK" d.o.o.	Sarajevo	≤ 5 m ³	0,70	0,30	2,00	2,18	0,94	4,00 - 40,00	UPKP FBiH
			5 m ³ - 30 m ³	0,84	0,36					
			> 30 m ³	1,17	0,50					
2	Vodovod a.d.	Banja Luka	-	0,84	0,24	1,20 - 10,00	1,90	0,71	1,20 - 10,00	http://vodovod-bi.com
3	JKP "ViK" d.o.o.	Tuzla	-	1,10	0,34	2,50	1,66	0,58	3,50	UPKP FBiH
4	JP "ViK" d.o.o.	Zenica	-	0,40	0,20	2,99	1,00	0,70	6,83	UPKP FBiH
5	JP "Vodovod" d.o.o.	Mostar	-	1,04		2,30 - 42,96	1,80		2,30 - 42,96	UPKP FBiH
6	A.D. "ViK"	Bijeljina	-	1,30	1,30	≥ 2,45	1,30	1,30	≥ 2,45	www.brvodovod.com
7	Vodovod a.d.	Prijedor	-	1,13	0,27	2,00 - 15,00	2,20	0,55	2,00 - 15,00	www.vodovod-pd.com
8	JKP "Vodovod" d.o.o.	Cazin	-	1,35	0,50	4,00	1,35	0,50	4,00	https://vodovodcazin.com
9	JP "Vodovod" d.o.o.	Bihać	-	0,94	0,25	1,50	1,70	0,38	2,00 - 20,00	UPKP FBiH
10	JKP "Bašbunar" d.o.o.	Travnik	-	0,80	0,40	≥ 1,76	2,00	1,00	≥ 2,34	UPKP FBiH
11	JP "Rad" d.d.	Tešanj	-	0,81	0,46	1,15 - 14,95	1,84	0,63	1,15 - 14,95	UPKP FBiH
12	JKP "Visoko" d.o.o.	Visoko	≤ 5 m ³ / članu	1,20	0,30	0,86 - 15,38	1,60	0,80	3,08 - 15,38	UPKP FBiH
13	JKP "ViK" d.o.o.	Velika Kladuša	-	0,90	0,30	2,00	1,80	0,60	5,00	UPKP FBiH
14	JP "Komunalno" d.o.o.	Žepče	-	0,85	0,30	1,80	2,05	0,72	1,80	UPKP FBiH
15	JKP "Viškom" d.o.o.	Vitez	-	0,69	0,35	2,00 - 12,00	1,71	0,86	2,00 - 12,00	UPKP FBiH

Realna komparacija cijena može se prikazati iznosom računa za jednak obim pružene usluge, u svakom od prikazanih gradova. Za potrebe ove analize će se uvažiti prosječni mjesečni obim usluge, koju je JP "ViK" d.o.o. Zenica pružilo u 2020. godini za kategorije Domaćinstvo i Privreda.

Za kategoriju Domaćinstvo, isporučeno je i fakturisano 4.174.656 m³ pitke vode za 28.492 korisnika, što znači da je prosječna mjesečna potrošnja iznosila: $4.174.656 : 28.492 : 12 = 12,21 \text{ m}^3$

Za kategoriju Privreda, isporučeno je i fakturisano 990.454 m³ pitke vode za 1.775 korisnika, što znači da je prosječna mjesečna potrošnja iznosila: $990.454 : 1.775 : 12 = 46,49 \text{ m}^3$

Mjesečni računi za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda se obračunavaju po sljedećem principu:

Iznos mjesečnog računa = {Količina utrošene vode (m³) x [Cijena vode (KM/m³) + Cijena kanalizacije (KM/m³)] + Fiksni dio (KM/mjeseć)} x 1,17 (PDV) + Količina utrošene vode (m³) x 0,05 KM/m³ (PVNi i PVNz)

Rang liste iznosa mjesečnih računa u gradovima BiH, od najnižeg ka najvišem su prikazane u tabelama br. 16 i 17:

Tabela 16: Komparativni pregled iznosa mjesečnih računa za vodu u gradovima BiH, za kategoriju Domaćinstvo

Opšti podaci				Jedinične cijene		Fiksni dio	Račun
Br.	Grad	J.M.	Količina	Voda	Kanalizacija	KM / računu	Ukupno sa PDV
1	Zenica	m³	12,21	0,40	0,20	2,99	12,68
2	Banja Luka	m ³	12,21	0,84	0,24	1,20	17,44
3	Vitez	m ³	12,21	0,69	0,35	2,00	17,81
4	Mostar	m ³	12,21	1,04	0,00	2,30	18,16
5	Žepče	m ³	12,21	0,85	0,30	1,80	19,15
6	Bihać	m ³	12,21	0,94	0,25	1,50	19,37
7	Travnik	m ³	12,21	0,80	0,40	1,76	19,81
8	Sarajevo	m ³	12,21	0,84	0,36	2,00	20,09
9	Velika Kladuša	m ³	12,21	0,90	0,30	2,00	20,09
10	Tešanj	m ³	12,21	0,81	0,46	1,15	20,10
11	Prijedor	m ³	12,21	1,13	0,27	2,00	22,95
12	Visoko	m ³	12,21	1,20	0,30	0,86	23,05
13	Tuzla	m ³	12,21	1,10	0,34	2,50	24,11
14	Cazin	m ³	12,21	1,35	0,50	4,00	31,72
15	Bijeljina	m ³	12,21	1,30	1,30	2,45	40,62

Tabela 17: Komparativni pregled iznosa mjesečnih računa za vodu u gradovima BiH, za kategoriju Privreda

Opšti podaci				Jedinične cijene		Fiksni dio	Račun
Br.	Grad	J.M.	Količina	Voda	Kanalizacija	KM / računu	Ukupno sa PDV
1	Zenica	m³	46,49	1,00	0,70	6,83	102,78
2	Mostar	m ³	46,49	1,80	0,00	2,30	102,92
3	Cazin	m ³	46,49	1,35	0,50	4,00	107,63
4	Bihać	m ³	46,49	1,70	0,38	2,00	117,80
5	Tuzla	m ³	46,49	1,66	0,58	3,50	128,26
6	Visoko	m ³	46,49	1,60	0,80	3,08	136,47
7	Tešanj	m ³	46,49	1,84	0,63	1,15	138,02
8	Velika Kladuša	m ³	46,49	1,80	0,60	5,00	138,72
9	Vitez	m ³	46,49	1,71	0,86	2,00	144,46
10	Banja Luka	m ³	46,49	1,90	0,71	1,20	145,70
11	Bijeljina	m ³	46,49	1,30	1,30	2,45	146,61
12	Prijedor	m ³	46,49	2,20	0,55	2,00	154,25
13	Žepče	m ³	46,49	2,05	0,72	1,80	155,10
14	Travnik	m ³	46,49	2,00	1,00	2,34	168,24
15	Sarajevo	m ³	46,49	2,18	0,94	4,00	176,71

Iz prikazanog u tabelama br. 16 i 17 se jasno vidi ono što je dobro poznato: Građani Zenice, a i privredni subjekti u Zenici, plaćaju ubjedljivo najniže iznose mjesečnih računa za usluge vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u BiH.

6. PRIJEDLOG ZA PRILAGODBU TARIFA JP "VIK" D.O.O. ZENICA OD 2021. GODINE NADALJE I UTICAJ POVEĆANJA CIJENA

Na osnovu svih prikazanih informacija, jasno je da uz preuzete buduće finansijske obaveze, JP "ViK" d.o.o. Zenica neće moći održivo poslovati bez prilagodbe tarifa.

Važno je naglasiti, da su donošenjem odluka o prihvatanju realizacije razvojnih projekata, prihvaćene i obaveze koje proizilaze iz potpisanih sporazuma i ugovora. Upravo zbog toga, Grad Zenica je dobio preko 50 miliona KM grant sredstava, čime je znatno umanjeno vlastito finansijsko učešće u realizaciji projekata, koji su neophodni za grad.

Jedna od tih ugovornih obaveza je prilagodba tarifa tj. povećanje cijena usluga, koja ima za cilj poboljšanje finansijskog stanja preduzeća ali će istovremeno značiti povećanje troškova za građane i privredne subjekte u Zenici. Stoga je neophodno sagledati obim tog uticaja na posmatrane kategorije.

Zadatak svakog javnog preuzeća je da pruži kvalitetnu uslugu iz svoje nadležnosti po pristupačnoj cijeni. To znači, da bi cijena usluge trebala biti takva, da omogući poslovanje s nekom razumnom dobiti, jer bi prevelika dobit mogla značiti, da cijena može biti i niža. Međutim, cijena mora da bude i takva, da omogući punu pokrivenost troškova tj. održivo poslovanje preduzeća. Velika dobit je opravdana, ukoliko je namijenjena za finansiranje investicijskih obaveza.

6.1. PRIJEDLOG PRILAGODBE TARIFA

Povećanje tarifa je pažljivo promišljeno, pri čemu su uzete u obzir: buduće finansijske obaveze, raspoloživa novčana sredstva, planirani novčani tokovi, planirana dinamika realizacije razvojnih projekata, te potpisani ugovori i Sporazumi s Donatorima i kreditorima.

Podsjetimo da su donatori sredstava zahtijevali prilagodbu tarifa, koja je elaborirana u predocjeni Projekta i koja je dogovorena tokom Misije procjene Projekta, a za koju smatraju da je presudna za postizanje pokrivenosti troškova usluga koje pruža JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Imajući u vidu sve do sada navedeno, predlaže se usvajanje tarifa koje su već ranije dogovorene između KfW i Grada Zenica u "Misiji stručnjaka za pripremu projekta" iz oktobra 2016. godine, te u "Zapisniku o finansijskoj saradnji na projektu" iz novembra 2016. godine. Skladno tome, ove tarife su postale i sastavni dio Odvojenog Sporazuma o Sporazumu o finansiranju i Projektu, kojeg su u vezi realizacije projekta "Sakupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici" potpisali KfW, Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica u oktobru 2018. godine.

Navedeno znači, da se prilagodba tarifa treba izvršiti na način, kako je to prikazano u Tabelama br. 5 – 7 (str. 12), a podrazumijeva postepeno povećanje cijene usluga, svake godine, tokom četverogodišnjeg perioda. U pomenutim tabelama se može vidjeti, da je prvo povećanje cijene trebalo uslijediti još 01.01.2018. godine ali zahvaljujući uspješnom i domaćinskom poslovanju JP "ViK" d.o.o. Zenica, do toga do danas nije došlo. Pošto ova prilagodba nije izvršena u predviđenom periodu, to je potrebno izvršiti u periodu 2021. – 2025. godina.

Primjenom ovakve prilagodbe tarifa, Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica bi ispunili svoju ugovornu obavezu, a u narednom periodu bi dobit JP "ViK" d.o.o. Zenica značajno porasla. To bi, osim finansiranja budućih obaveza, omogućilo akumuliranje dovoljno finansijskih sredstava za realizaciju više infrastrukturnih projekata iz oblasti vodoprivrede, koji su veoma aktuelni, opravdani i neophodni za Grad Zenicu.

6.1.1. Uticaj primjene prilagodbe tarifa na visinu mjesečnog računa

Iznosi prosječnih računa za kategorije Domaćinstvo i Privreda, u slučaju primjene prilagodbe tarifa, prikazani su u tabelama br. 18 i 19.

Tabela 18: Komparativni pregled iznosa mjesečnih računa za vodu u gradovima BiH, za kategoriju Domaćinstvo, nakon primjene prilagodbe tarifa

Opšti podaci				Jedinične cijene		Fiksni dio	Račun
Br.	Grad	J.M.	Količina	Voda	Kanalizacija	KM / računu	Ukupno sa PDV
1	Zenica 2021	m ³	12,21	0,56	0,28	2,99	16,11
2	Banja Luka	m ³	12,21	0,84	0,24	1,20	17,44
3	Vitez	m ³	12,21	0,69	0,35	2,00	17,81
4	Mostar	m ³	12,21	1,04	0,00	2,30	18,16
5	Zenica 2023	m ³	12,21	0,62	0,38	2,99	18,39
6	Žepče	m ³	12,21	0,85	0,30	1,80	19,15
7	Bihać	m ³	12,21	0,94	0,25	1,50	19,37
8	Travnik	m ³	12,21	0,80	0,40	1,76	19,81
9	Sarajevo	m ³	12,21	0,84	0,36	2,00	20,09
10	Velika Kladuša	m ³	12,21	0,90	0,30	2,00	20,09
11	Tešanj	m ³	12,21	0,81	0,46	1,15	20,10
12	Zenica 2024	m ³	12,21	0,70	0,54	2,99	21,82
13	Zenica 2025	m ³	12,21	0,72	0,56	2,99	22,39
14	Prijedor	m ³	12,21	1,13	0,27	2,00	22,95
15	Visoko	m ³	12,21	1,20	0,30	0,86	23,05
16	Tuzla	m ³	12,21	1,10	0,34	2,50	24,11
17	Cazin	m ³	12,21	1,35	0,50	4,00	31,72
18	Bijeljina	m ³	12,21	1,30	1,30	2,45	40,62

Tabela 19: Komparativni pregled iznosa mjesečnih računa za vodu u gradovima BiH, za kategoriju Privreda, nakon primjene prilagodbe tarifa

Opšti podaci				Jedinične cijene		Fiksni dio	Račun
Br.	Grad	J.M.	Količina	Voda	Kanalizacija	KM / računu	Ukupno sa PDV
1	Mostar	m ³	46,49	1,80	0,00	2,30	102,92
2	Cazin	m ³	46,49	1,35	0,50	4,00	107,63
3	Bihać	m ³	46,49	1,70	0,38	2,00	117,80
4	Tuzla	m ³	46,49	1,66	0,58	3,50	128,26
5	Visoko	m ³	46,49	1,60	0,80	3,08	136,47
6	Tešanj	m ³	46,49	1,84	0,63	1,15	138,02
7	Velika Kladuša	m ³	46,49	1,80	0,60	5,00	138,72
8	Vitez	m ³	46,49	1,71	0,86	2,00	144,46
9	Banja Luka	m ³	46,49	1,90	0,71	1,20	145,70
10	Bijeljina	m ³	46,49	1,30	1,30	2,45	146,61
11	Zenica 2021	m ³	46,49	1,38	1,16	6,83	148,47
12	Prijedor	m ³	46,49	2,20	0,55	2,00	154,25
13	Žepče	m ³	46,49	2,05	0,72	1,80	155,10
14	Travnik	m ³	46,49	2,00	1,00	2,34	168,24
15	Zenica 2023	m ³	46,49	1,56	1,40	6,83	171,32
16	Sarajevo	m ³	46,49	2,18	0,94	4,00	176,71
17	Zenica 2024	m ³	46,49	1,76	1,62	6,83	194,16
18	Zenica 2025	m ³	46,49	1,80	1,96	6,83	214,83

Iz prikazanog u tabelama br. 18 i 19 se može zaključiti, da će u slučaju primjene predložene prilagodbe tarifa:

- Do 2024. godine, iznos mjesečnog računa za kategoriju Domaćinstvo će biti najniži ili među najnižim u BiH, a od 2024. godine pa dalje će biti u nivou državnog prosjeka.
- I nakon 2025. godine, iznos mjesečnog računa za kategoriju Domaćinstvo u Zenici će biti manji, nego što je danas iznos mjesečnog računa u više gradova BiH (npr. Tuzla).
- Za kategoriju Privreda će doći do osjetnijeg povećanja računa i to ponajviše zbog značajnog povećanja cijene odvodnje i tretmana otpadnih voda.
- Za Grad Zenicu su prikazani podaci o iznosima računa u periodu 2021. – 2025. godina i dalje, dok su za ostale gradove u BiH prikazani iznosi računa, po cijenama koje važe u 2021. godini, mada je malo vjerovatno, da i u tim gradovima, u posmatranom periodu neće doći do povećanja cijena.

6.1.2. Projekcija povećanja prihoda JP "ViK" d.o.o. Zenica zbog primjene prilagodbe tarifa

Kao što je ranije napisano, primjenom predloženih tarifa, prihodi i dobit JP "ViK" d.o.o. Zenica bi u narednom periodu značajno porasli, te je također potrebno sagledati kakav će biti uticaj prilagodbe tarifa na finansijsko stanje preduzeća.

Taj uticaj se može prikazati projekcijom povećanja godišnjih prihoda zbog povećanja cijena usluga. Projekcija je napravljena na način, da su uzeti prosječni ostvareni prihodi u proteklom trogodišnjem periodu, po kategorijama potrošača, uvećani proporcionalno povećanju jediničnih cijena, kako je prikazano u tabeli br. 20.

Tabela 20: Projekcija godišnjih povećanja prihoda tokom prilagodbe tarifa

Period primjene tarifa	Vrsta prihoda	Prihodi voda			Prihodi kanalizacija			UKUPNO
		Privreda	Domaćinstvo	Povlašteni	Privreda	Domaćinstvo	Povlašteni	
do 31.10.2021.	Cijena KM/m ³	1,00	0,40	0,80	0,70	0,20	0,50	
	Prosjeak 2018 - 2020	997.474,99	1.679.792,92	353.998,18	302.883,53	719.333,74	218.317,97	4.271.801,34
01.11.2021. do 31.12.2022.	Cijena KM/m ³	1,38	0,56	1,10	1,16	0,28	0,92	
	Projekcija prihoda	1.376.515,49	2.351.710,09	486.747,50	501.921,28	1.007.067,24	401.705,06	6.125.666,67
	Povećanje prihoda	379.040,50	671.917,17	132.749,32	199.037,75	287.733,50	183.387,09	1.853.865,33
01.01.2023. do 31.12.2023.	Cijena KM/m ³	1,56	0,62	1,26	1,40	0,38	1,14	
	Projekcija prihoda	1.556.060,99	2.603.679,03	557.547,14	605.767,07	1.366.734,11	497.764,97	7.187.553,30
	Povećanje prihoda	558.586,00	923.886,11	203.548,96	302.883,53	647.400,37	279.447,00	2.915.751,96
01.01.2024. do 31.12.2024.	Cijena KM/m ³	1,76	0,70	1,40	1,62	0,54	1,36	
	Projekcija prihoda	1.755.555,99	2.939.637,61	619.496,82	700.959,03	1.942.201,11	593.824,88	8.551.675,44
	Povećanje prihoda	758.080,99	1.259.844,69	265.498,64	398.075,50	1.222.867,36	375.506,91	4.279.874,10
od 01.01.2025. pa dalje	Cijena KM/m ³	1,80	0,72	1,42	1,96	0,56	1,40	
	Projekcija prihoda	1.795.454,99	3.023.627,26	628.346,78	848.073,89	2.014.134,48	611.290,32	8.920.927,71
	Povećanje prihoda	797.979,99	1.343.834,34	274.348,59	545.190,36	1.294.800,74	392.972,35	4.649.126,37

Iz prikazanog u tabeli br. 20 se jasno vidi, da će povećanje cijene uzrokovati značajno povećanje dobiti i s tim povezano povećanje iznosa poreza na dobit, što će predstavljati odliv novca. Pored toga, u manjoj mjeri se može očekivati smanjenje potrošnje tj. veća štednja vode, a treba imati u vidu i to, da će se jedan dio ostvarenih prihoda naplatiti tek sudskim putem. Zbog toga je realno uvažiti, da će 85 % izračunatog povećanja prihoda, biti stvarni iznos povećanja raspoloživih novčanih sredstava, u periodu nakon povećanja cijena.

Povećanje prihoda za 2021. godinu će predstavljati proporcionalni dio godišnjeg povećanja prihoda nakon uvođenja prve prilagodbe tarifa, koja se predlaže počevši od 01.11.2021. godine.

6.1.3. Srednjoročni plan korištenja dodatnih finansijskih sredstava prikupljenih primjenom predložene prilagodbe tarifa

Na samom početku, potrebno je ponoviti neke važne činjenice o kapitalnim razvojnim projektima iz oblasti vodoprivrede, koje realizuje Grad Zenica:

- Pristupanjem realizaciji razvojnih projekata, za vlastito učešće od cca 27 miliona KM, Gradu Zenica su dodijeljeni grantovi u iznosu preko 50 miliona KM.
- Zauzvrat, Donatori su zahtijevali da Grad Zenica, primjenom prilagodbe tarifa, obezbjedi i vlastiti finansijski doprinos realizaciji neophodnih infrastrukturnih projekata. Skladno tome, prilagodba tarifa je dokumentovana kao ugovorna obaveza Grada Zenice.

Kao što je ranije navedeno, Projekat "Vodosnabdijevanje i odvodnja otpadnih voda BiH II" će biti okončan do kraja 2021. godine. Premda je za finansiranje ovog projekta, Grad Zenica još 2014. godine preuzeo obavezu, da će najkasnije od početka 2018. godine povećati cijene svim korisnicima za 11 %, zahvaljujući uspješnom i domaćinskom poslovanju JP "ViK" d.o.o. Zenica u proteklom periodu, obezbjeđena su dovoljna finansijska sredstva, da se cjelokupni preostali iznos kreditnog zaduženja (cca 5,6 miliona KM), može otplatiti bez povećanja cijena usluga preduzeća. Imajući u vidu navedeno, realizacija preostala dva razvojna projekta dobiva prioritetno mjesto.

To se prvenstveno odnosi na projekat "Sakupljanje i tretman otpadnih voda u Zenici". Kako je ranije opisano u poglavlju 1.2.4. (str. 7), za realizaciju svih planiranih projektnih mjera nedostaju značajna finansijska sredstva. Realizacija projekta se nastavlja u okviru raspoloživog budžeta, ali s obzirom na značaj, aktuelnost i prirodu projekta, opravdano bi bilo srednjoročno planirati korištenje dodatnih finansijskih sredstava, prikupljenih primjenom predložene prilagodbe tarifa, prioritetno za realizaciju sljedećih projekata:

1. Nastavak izgradnje glavnog DOK:	cca 2.750.000,00 KM (bez PDV)
2. Izgradnja kolektora Drivuša – Bojin vir:	cca 4.270.000,00 KM (bez PDV)
3. Izgradnja kolektora Blatuša:	cca 1.150.000,00 KM (bez PDV)
4. Sanacija postojećih kolektora:	cca 1.120.000,00 KM (bez PDV)

Što se tiče projekta "Plava voda", završetak izgradnje se očekuje u toku 2025. godine, nakon čega će Zenica raspolagati s dovoljnim količinama pitke vode za sve dijelove grada gdje bude postojala potreba i želja stanovništva za priključenje na gradsku vodovodnu mrežu. Imajući u vidu udaljenosti od gradske mreže, te visinske položaje (izgradnja pumpnih stanica), za ova proširenja će također biti potrebna značajna finansijska sredstva.

Bitno je spomenuti i to, da bi se primjenom predložene prilagodbe tarifa, dugoročno akumulirala sredstva za rješavanje pitanja mulja iz PTOV, koje je trenutno otvoreno, te za dogradnju PTOV, kada to bude potrebno.

Iz svega navedenog se vidi, da je predložena prilagodba tarifa neophodna, te da ima jasno definisanu namjenu:

- Da se obezbjede finansijska sredstva za otplatu budućih kreditnih obaveza, koje će se otplaćivati u skladu s otplatnim planovima, tokom narednih 20 godina.
- Da se obezbjede finansijska sredstva, koja će omogućiti održivost investicija koje se realizuju (operativni troškovi i troškovi održavanja Postrojenja za tretman otpadnih voda).
- Da se obezbjede finansijska sredstva koja će omogućiti realizaciju prioritetnih projekata iz oblasti vodosnabdijevanja i odvodnje otpadnih voda u narednom desetogodišnjem periodu (izgradnja prioritetnih kanizacionih kolektora, proširenje vodovodne i kanizacione mreže na prigradska naselja nakon izgradnje sistema "Plava voda" i sl.).

6.1.4. Uticaj primjene prilagodbe tarifa na poslovanje i finansijsko stanje JP "ViK" d.o.o. Zenica u narednom desetogodišnjem periodu

Uticaj primjene prilagodbe tarifa na poslovanje i finansijsko stanje JP "ViK" d.o.o. Zenica u narednom desetogodišnjem periodu, opet se može prikazati projekcijom novčanih sredstava s kojima će preduzeće raspolagati u posmatranom periodu, na način kako je to prikazano u poglavlju 4 (str. 19).

Pri tome su uvažene sljedeće pretpostavke:

- Raspoloživa novčana sredstva, na dan 31.07.2021. godine, iznose 5.625.492,36KM
- Dodatni priliv novčanih sredstava iz redovnog poslovanja će iznositi cca 200.000,00 KM/godišnje
- Predložena prilagodba tarifa će se primjeniti u skladu s planom, koji je prikazan u poglavlju 6.1.2. (str. 24), a 85 % iznosa povećanja prihoda će biti stvarno povećanje priliva novčanih sredstava
- Buduće finansijske obaveze će biti takve, kako su prikazane u tabeli br. 13 (str. 18)
- Sredstvima prikupljenim od prilagodbe tarifa će se realizovati investicioni projekti, koji su opisani u poglavlju 6.1.3. (str. 25)

Skladno navedenom, projekcija raspoloživih novčanih sredstava u narednom desetogodišnjem periodu je takva, kako je prikazano u tabeli br. 21.

Tabela 21: Projekcija raspoloživih novčanih sredstava JP "ViK" d.o.o. Zenica u periodu 2021. – 2031. godina

Godina	Priliv novca			Odliv novca			Saldo novčanih sredstava na kraju godine
	Raspoloživa finansijska sredstva na početku godine	Priliv iz redovnog poslovanja	Priliv od povećanja cijena	Otplata 3 kredita + troškovi PTOV	Investicije		
					Naziv	Iznos	
	1	2	3	4	5	6	7=1+2+3-4-6
2021	5.625.492,36	83.333,33	262.630,92	526.866,57			5.444.590,04
2022	5.444.590,04	200.000,00	1.575.785,53	1.367.523,73			5.852.851,84
2023	5.852.851,84	200.000,00	2.478.389,17	1.662.997,04	Glavni DOK	2.741.486,91	4.126.757,05
2024	4.126.757,05	200.000,00	3.637.892,98	2.023.004,97	Drivuša - B.vir	2.134.788,45	3.806.856,62
2025	3.806.856,62	200.000,00	3.951.757,41	3.341.117,37	Drivuša - B.vir	2.134.788,45	2.482.708,22
2026	2.482.708,22	200.000,00	3.951.757,41	3.828.754,06	Proširenje PV	1.000.000,00	1.805.711,57
2027	1.805.711,57	200.000,00	3.951.757,41	3.896.795,85	Blatuša	1.150.419,21	910.253,92
2028	910.253,92	200.000,00	3.951.757,41	3.436.319,94	Proširenje PV	1.000.000,00	625.691,39
2029	625.691,39	200.000,00	3.951.757,41	3.420.358,58	Proširenje PV	1.000.000,00	357.090,22
2030	357.090,22	200.000,00	3.951.757,41	3.404.469,27	Proširenje PV	1.000.000,00	104.378,36
2031	104.378,36	200.000,00	3.951.757,41	2.353.940,90	Sanacija	1.124.602,25	777.592,63

U toku posmatranog desetogodišnjeg perioda, Grad Zenica i JP "ViK" d.o.o. Zenica će pokušati obezbjediti dodatna finansijska sredstva iz državnih i međunarodnih fondova za rješavanje pitanja mulja iz PTOV, a nakon toga će biti potrebno analizirati finansijsko stanje preduzeća i stvarne potrebe grada u smislu izgradnje predviđene treće linije PTOV, izgradnje dodatne vodovodne i kanalizacione infrastrukture ili eventualne korekcije cijena na niže.

7. ZAKLJUČCI

- 1) Grad Zenica provodi veoma opsežne investicione aktivnosti u oblasti vodoprivrede. To se ostvaruje kroz tri megaprojekta, čijom realizacijom će se postići:
  - Dovođenje novih količina pitke vode u gradsku mrežu, što će poboljšati sigurnost snabdijevanja i omogućiti proširenje mreže na prigradska naselja.
  - Poboljšanje sistema prikupljanja i odvodnje otpadnih voda, te njihovo prečišćavanje prije ispuštanja u rijeku Bosnu.
  - Poboljšanje sistema upravljanja cjelokupnim sistemom gradskog vodovoda.
- 2) Ovi projekti zahtijevaju velika finansijska ulaganja, a zbog šireg društvenog značaja dobili su veliku inostranu finansijsku podršku u vidu grantova i povoljnih kredita. Podršku su dali i viši organi vlasti u Kantonu i Federaciji BiH.
- 3) Za građane Zenice poboljšava se standard vodoopskrbe, a poboljšavaju se i ekološki uslovi u ovoj oblasti. Imajući u vidu da i najveći industrijski zagađivači (Mittal i RMU Zenica) imaju obavezu tretirati svoje otpadne vode, smanjuje se cjelokupni štetni uticaj Zenice na okoliš, a pogotovo na kvalitet vode u rijeci Bosni.
- 4) Vlastito učešće Grada Zenice finansirati će se sredstvima JP "ViK" d.o.o. Zenica, zbog čega se ovo preduzeće treba osposobiti za izvršavanje tih obaveza. U ovom materijalu, dat je obrazloženi prijedlog prilagodbe tarifa JP "ViK" d.o.o. Zenica, kako bi se tim obavezama udovoljilo.

Na osnovu svega navedenog, predlažemo da Skupština JP "ViK" d.o.o. Zenica donese odluku o tarifama – cijenama vode i naknade za kanalizaciju JP "ViK" d.o.o. Zenica, za period 2021. – 2031. godina, prema prijedlogu Nadzornog odbora JP "ViK" d.o.o. Zenica.

Javno preduzeće "Vodovod i kanalizacija" d.o.o. Zenica